

Sihelník

Číslo 2/2023

Ročník XXIV.

Bezplatné

Obecné noviny občanov a rodákov obce Sihelné

FOTO: Diana Kutlákova

KOHO PÁN BOH MILUJE, TOHO KRÍŽOM NAVŠTEVUJE...

...hovorievala moja nebohá babka Urbanka. Ako malé dieťa som nedokázala pochopiť, ako môže s pokorou prijímať všetky ťažké obdobia v živote. A popravde, niekedy to nedokážem pochopiť ani dnes.

Myslím, že v tom nie som sama. Každý z nás si nesieme svoj kríž. Každý z nás má svoje trápenie, svoje bóle, svoje žiale... Niekoho trápi ťažká choroba, iného vzťahy v rodine, ďalšieho smrť blízkeho človeka či nezbedné deti,

alebo neposlušný partner. Niekde je to nedostatok peňazí, inde vojna. Pokračovať by sa dalo ďalej a ďalej. Ako to všetko zvládnuť? Ako žiť a nie prežívať? Znova si pomôžem slovami mojej babky: *Pán Boh na teba dopustí taký kríž, dieťa moje, aký dokážeš uniesť.*

KRÍŽ. Ale ako ho niesť? Možno sa stačí len poobzerať okolo seba. Nebyť ľahostajný voči okoliu. Pánu Ježišovi pomohol niesť kríž Šimon Cyrenský. Možno máme okolo seba takých

Šimonov, ale ich pomoc nechceme prijať. Chceme byť silní, chceme všetko zvládnuť sami, nechceme druhých zatažovať svojimi problémami. Stačí len otvoriť srdcia a oči a ponúkanú pomoc prijať. Niekedy pomôže len vyrozprávať sa pri šálke kávy či čaju a duši sa ulaví. Venovať druhému úsmev. Zamávať na pozdrav. Obetovať modlitbu. Skúste to a snáď ten Váš kríž bude o niečo ľahší, veď – **kríž je znakom spásy...**

Oľga Hajdučáková

MONOGRAFIA OBCE SIHELNÉ

Počas folklórnych slávností bola uvedená do života nová monografia obce. Obsahuje veľa nových informácií z histórie obce a je obohatená peknými fotografiami. Poprosila som Mgr. Michala Čajku PhD. o spätný pohľad na prácu pri tvorbe tejto jedinečnej knihy.

1. Pán Čajka, pracovali ste na novej monografii obce Sihelné. Ako by ste charakterizovali túto prácu?

Monografia obce Sihelné bola monografiou prvej goralskej obce, na ktorej som ako zostavovateľ a jeden z autorov pracoval. To ju robí pre mňa špecifickou a výnimočnou.

Tvorba monografie je dlhodobá záležitosť, pretože samotnému zalamovaniu textov a obrázkov, grafickej úprave a tlači knihy predchádza dlhodobý výskum v rôznych oblastiach poznania. Ide o archívny výskum, výskum v teréne, rozhovory s informátormi či štúdium rôznych druhov prameňov.

2. Kto tvoril Váš pracovný kolektív a s kým ste spolupracovali z obce ?

Kolektív autorov som ako zostavovateľ vyberal tak, aby mali príslušnú kvalifikáciu, boli skúsenými odborníkmi a dokázali zodpovedne spracovať

svoju problematiku. Ich zoznam je uvedený v tiráži v knihe.

Zo Sihelného som ja, ako aj moji kolegovia, mali mnohých spolupracovníkov. Jedným z nich ste boli aj Vy, pani Nováková. Nechcem nikoho vynechať, v publikácii sú všetci spolupracovníci menovite uvedení.

3. Čo bolo najťažšie na Vašej práci ?

Veľmi zložitá bolo písanie správnych tvarov priezvisk. V žiadnej inej dedine sme sa nestretli s takou rozmanitosťou písania foneticky rovnako znejúcich priezvisk. Často sme museli konzultovať presný tvar priezviska obyvateľov, o ktorých sa v knihe píše.

4. Čo myslíte, čo sa Vám vydarilo najviac?

Aj keď odpoveď na túto otázku by som radšej prenechal na čitateľov, osobne som spokojný s autorskými

kresbami dokumentujúcimi ľudovú architektúru, ale aj s fotografiami vytvorenými špeciálne pre potreby monografie, ktoré svedčia o prekrásnom prírodnom prostredí, v ktorom sa Sihelné nachádza.

5. Zažili ste pri tejto práci niečo zaujímavé alebo vtipné s čím by ste sa chceli podeliť s nami, občanmi Sihelného?

Rád spomínam na prechádzku po Pilsku s pánom Petrom Staníkom, kde sme, okrem iného, hľadali jedno jazierko, aby sme jeho fotografie mohli do knihy dať. Bol to veľmi silný zážitok. Aj keď Pilsko priamo do katastra obce nepatrí, je s dedinou bytostne prepojené, tak sme mu venovali náležitú pozornosť.

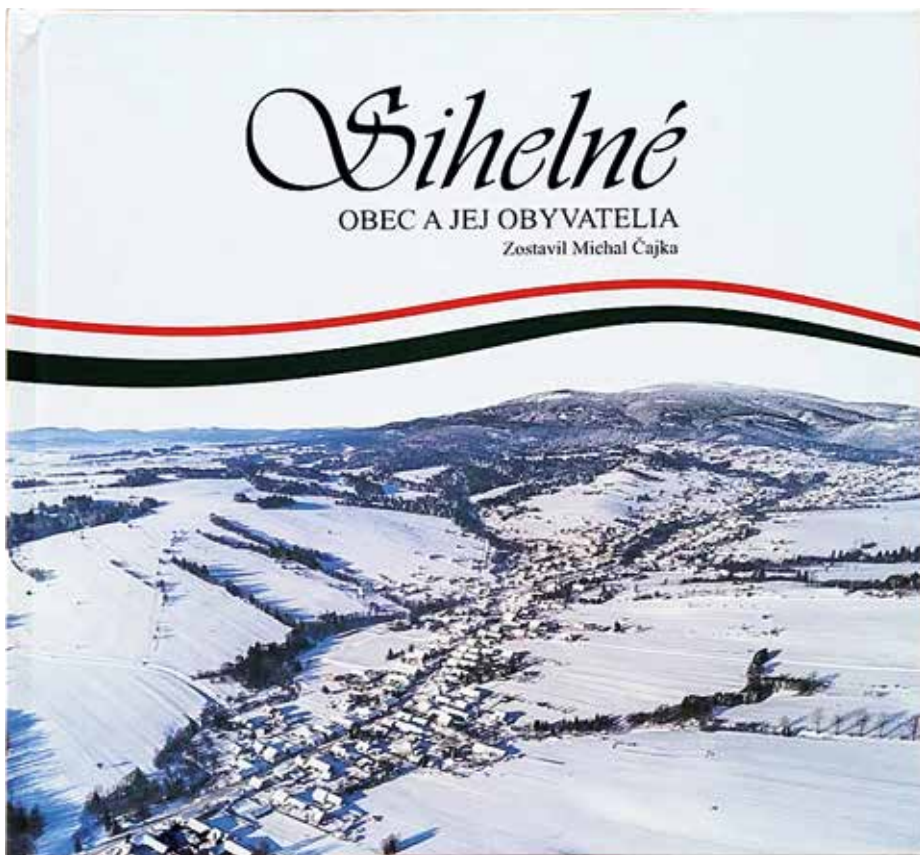
6. Čo by ste odkázali nám, ako používateľom novej monografie?

V knihe je sústredených množstvo nových a verím, že aj zaujímavých informácií o dejinách, prírodnom prostredí, duchovnom dedičstve Sihelného a jeho chotára.

Budem veľmi rád, keď sa kniha nelenže dostane do domácich knižníc, ale bude aj čítaná obyvateľmi obce. A dúfam, že po jej prečítaní bude väčšina čitateľov s našou prácou spokojná.

Ďakujem za Váš čas a prajem Vám, aby sa Vám darilo vo Vašom pracovnom, ale i súkromnom živote.

L. Nováková

Čo máme nové?

Kultúrny dom si vyžaduje nové moderné zariadenia, ktoré sú potrebné pri prevádzkovaní.

Z toho dôvodu bol zakúpený konvektomat do kuchyne a šafingy na udržanie teplého jedla.

Do sály boli zakúpené nové stoličky, ktoré vylepšili celkový vzhľad sály.

Kultúrny dom, 8. 6. 2023

OSLAVA MDD A DŇA RODINY V SIHELNOM

PRÁCA JEDNOTY DÔCHODCOV

Obdobie po Veľkej noci bolo opäť plné našich aktivít.

Spolupracovali sme s Obecným úradom v Sihelnom, jeho akcie sme spestrovali našim spevom s doprovodom hudby „Šelec“.

Boli to akcie: Stavanie mája, Deň matiek, 30 ročník FS pod Pilskom a Babou horou. Tu sme vystúpili s pásmom „Na paračkách“.

Svätá omša bola obetovaná za nositeľov tradícií. Čítali sme čítanie a svätú omšu sme obohatili našim spevom.

Naši športovci sa tiež činili. Reprezentovali nás na súťaži v kolkoch.

Mesto Bialsko Biala organizovalo športové súťaže, kde súťažili Slováci, Poliaci, a Česi. V Námestove súťažili siedmi športovci a všetci získali ocenenia. Najlepší bol Stanislav Kozák, ktorý postúpil na krajskú súťaž. Získal prvé a druhé miesto. Boli sme upraviť kvetinový záhon pri farskom úrade. Každý rok organizujeme posedenie pri guláši. Priatelia z Oravského Veselého v spolupráci s vdp. farárom zorganizovali stretnutie pri kaplnke. Tam bola pobožnosť ku svätým Cyrilovi a Metodovi. 6. júla sa náš vdp. farár dožil 45 rokov. Pri tejto príležitosti sme mu zablahoželali a poďakovali

za služby, ktoré koná pre našu farnosť. Bobrov a Zákamenné organizovali krížovú cestu a spev mariánskych piesní. Po sv. omši sa konala beseda a posedenie v kultúrnom dome. V Zákamennom si účastníci pozreli rodny dom Božieho sluhu J. Vojtaššáka a tiež jeho hrob. Oravská Polhora zorganizovala ochutnávku starodávnych jedál. My sme varili bôbovú polievku. Bol pripravený bohatý kultúrny program, na ktorom sme vystupovali. Rabča organizuje každý rok akciu „Spievajúci seniori“, kde sme vystúpili s pásmom goralských piesní. **Janka Fernezová**

BIBLICKÉ SVÄTÉ OMŠE

Počas školského roka sme spoznávali tajomstvá Biblie aj prostredníctvom biblických postavičiek, ktoré nám pomáhali lepšie prežiť a pochopiť Nový zákon a život prvých kresťanov v skutkoch apoštolov.

Deti usilovne vypracovávali pracovné listy.

Za ich usilovnú prácu sme odmenili 69 detí.

V biblických svätých omšiach budeme pokračovať aj v novom školskom roku.

PIESNE SPOD PILSKA

Tento názov nesie nová publikácia, ktorá vznikla v našej obci pod vedením pána učiteľa Petra Grižáka.

On a jeho kolektív zozbierali, znotovali goralské piesne z obce.

Dôvodom bolo zachovanie piesní v ich autentickej podobe pre ďalšie generácie.

Autorom ďakujeme za úsilie, ktoré vynaložili pri spracovaní spevníka.

Pre všetkých, ktorí sa nechcú nudiť

eRko je s nami na Slovensku už od roku 1990. Čo je krásnych 33 rokov. Aj v našej obci už toto spoločenstvo funguje pekných pár rôčkov.

Tento rok si deti spolu s našimi animátormi mohli užiť naozaj veľa akcií. Či už to boli rôzne detské stretnutia, na ktorých sa deti spoločne stretávali každú druhú sobotu v mesiaci alebo filmovačky s kopou sladkostí a dobrej nálady. Taktiež sa nezabudlo ani na tradičný eRko ples, ktorý si pre deti spolu s animátormi pripravovali deťvatiaci z CZŠ.

Plno tanca a zábavy si tak naše deti mohli užiť 17. júna. Navzájom sa mohli bližšie spoznať a vznikli nové priateľstvá. Spoločne zažili kopec zábavy, hier a užili si skvelý program, hudbu a tanec.

Aj keď sa snažíme, aby si naše detúrence užili s animátormi kopec zábavy a domov odchádzali s úsmevom na tvári, eRko nie je len o tom. Naším hlavným cieľom je učiť deti rásť v radosť a vytvoriť z nich zrelých kresťanov. Nie vždy je to ľahké, ale malými krôčikmi sa k tomu snažíme približovať. Aby sa nám to čo najlepšie podarilo, vzdelávame sa a navštevujeme rôzne kurzy, ktoré nám pripravujú skúsení animátori z celého Slovenska. No a samozrejme, že nezabúdame ani na našich rodičov či starých rodičov. Pre nich tu máme adorácie, ktoré robievame po svätej omši aspoň raz za dva mesiace.

No a na záver vás, naše milé deti, pozývame na prvé septembrové stretnutie plné zábavy a hádaniek, ktoré bude sobotu 23. 9. o 16:00.

Takže ak máš rád hádanky a túžiš získať poklad, neváhaj, zober kamošov a všetci sa spoločne stretneme v erkárni pod farou. Už teraz sa na vás tešia vaši animátori vždy s úsmevom na tvári.

Animátori eRka

Hospodárenie rodičovskej rady CZŠ sv. apoštola Pavla v šk. roku 2022/23

PRÍJEM: 1 340 €
ZOSTATOK: 1 751,39 €

VÝDAVKY

Guláš 20. výročie školy	300 €
Mikuláš	309,60 €
Karneval	181,50 €
Aktivity v škole	980,48 €
Súťaž	243,71 €

Deň detí	292 €
Spolu výdavky	2 307,29 €
Zisk advent. vence	217 €
Zostatok	1 001,10 €

Taktiež ďakujeme Obecnému úradu Sihelné, ktorý nám v tomto školskom roku prispel sumou 660,25 €.

Maslaňáková, Gužňáková

XXX. FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI POD PILSKOM A BABOU HOROU

Slávnosti pod Pilskom a Babou Horou začali v nedeľu 16. 7. 2023 svätou omšou, ktorú celebroval doc. HEDr. Ľuboslav Hromják, PhD. Omša bola duchovným spojením všetkých prítomných, ktorí cítia hlbokú lásku k tradícii.

Každý krok, melódia a kroj boli svedkami bohatej tradície.

Nadšenci folklóru si mohli vyskúšať tanec v programe Školy tanca pre všetkých.

Výnimočnú atmosféru doplnili goralí z blízka aj z ďaleka, ktorí svojimi tradičnými piesňami a tancami pridali na autenticite podujatia.

Vystúpili FSK Rabčičanka, Gajdošská hudba Beskyd z Oravskej Polhory, FS Jelešňa z Hladovky, Gajdošská hudba Ľ. Luscoňa, Guroľsko muzyka Zbujce, Mlade Podhale z Noweho Targu.

Boli to chvíle, kedy sa staré a mladé generácie stretli v tanečnom kruhu a spoločne oslavovali kultúrne dedičstvo, ktoré sa tak dlho uchovalo a prežívalo.

Slávnosti nám pripomenuli, že naše tradície a hodnoty sú poklady, ktoré by sme mali oslavovať a zachovávať pre budúce generácie. **Terka Graciková**

Po svätej omši nasledovalo vystúpenia miestnych folklórnych súborov: DFS Sihelček, LH Šelec, Jednota dôchodcov zo Sihelného, DFS Mutňanka, Rabčianska muzika, LH Bjelákovcov, DFS Kašunka z Rabčíc.

XXX. FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI pod Pilskom a Babou horou

Jánska vatra

*„Na svätého Jána kukučka kukala
a po svätom Jane kukučka prestane.“
„Na svätého Jána otvára sa k letu
brána.“*

Máme za sebou úžasné leto. Možno je tomu tak preto, že sme ho poriadne privítali. Aj tento rok hasiči postavili Jánsku vatru, pri ktorej sa mohla zísť celá dedina. V minulosti vetry neboli vysoké pravidelné pyramídy, ako ich poznáme teraz. Vetry boli nižšie, aby sa dali preskočiť. Bol to jeden z obradov Slnku a oheň si obyvatelia odpaľovali aj do svojich domácností. Až po nástupe kresťanstva sa z tohto pohanského sviatku stala dedinská veselica.

Oslava letného slnovratu sa v našich končinách spája s mnohými tradíciami. Jednou z tých, ktoré sa zachovali aj po prijatí kresťanstva, je pálenie svätójánskych ohňov. Tento rituál má svoju históriu nielen u nás, ale u všetkých Slovanov. V Poľsku ho nazývajú Sobotky, južní Slovania Kres a v Rusku majú Kupelo – zvykom

východných Slovanov bolo prvé kúpanie pod holým nebom, ktoré malo ľuďom priniesť plodnosť.

Pálenie vetry bolo v minulosti z dnešného pohľadu celkom „kontroverzné“. Napriek tomu, že Slovania žili vo vernosti, raz do roka ju mohli porušiť, aby mal kmeň čo najviac detí. Sila kmeňa bola totižto úmerná počtu jej členov. Jedným z účelov spomínaného zvyku bolo teda splodiť potomkov. Vznikali nové lásky, dokonca deti počaté v tento deň neboli považované za nemanželské. Keďže ohňu naši predkovia pripisovali silnú očistnú funkciu, mladí junáci a dokonca aj devy preskakovali ohne, aby zo seba zmyli dovolenú promiskuitu.

Zvykom dievčat bolo tiež vitie venčov z deviatich druhov bylín. Pri ich zbere musela byť dievčina ticho a nemohla sa obzerať. Keď sa dievča cez veniec pozrelo do ohňa, mal sa jej v ňom zjaviť budúci ženích. Okrem toho ich mal oheň celý rok chrániť pred bolesťami hlavy. Ďalším obyčajom bolo hádzanie venca, ktoré malo rôzne podoby. Pred polnocou hádzali dievčatá vence za seba, kde

stáli mládenci a palicou vence chytali. Tento rituál naznačoval blížiacu sa stratu panenstva. Venčeky hádzali aj na jablň – koľkokrát veniec spadol, toľko rokov mala dievčina ešte ostať slobodná. Nasledujúce ráno dievčatá púšťali vence dolu vodou.

Byliny mali v tento deň silnú magickú moc. Od polnoci do svitania zbierali hlavne papraď, jalovec, palinu, harmanček a materinu dúšku. Platil zákaz hýbať zemou, siať aj kopať. Magické bolo aj maslo, ktoré sa urobilo počas svätójánskej noci. Malo mať liečebnú silu. Ten, kto chytil svätójánsku mušku, mal mať šťastie. Naši predkovia verili aj iným veštibám: kukučka predpovedala smrť alebo svadbu. Ľudia sa v túto noc špeciálne chránili pred bosorkami a démonmi. Na krížne cesty kládli prekrížené metly, dobytku dávali horkú palinu, aby kravy neprišli o mlieko.

Oheň bol symbolom víťazstva svetla nad tmou a aj napriek mnohým zákazom vrchnosti – pre rôzne požiare, či Cirkvi – pre pohanskú tradíciu, si tradíciu pripomínáme dodnes.

Miroslava Hajdučáková

Svätohubertovská omša – sviatok poľovníkov!

Stáva sa u nás tradíciou, že prvá septembrová nedeľa patrí pocte sviatku sv. Huberta, patróna všetkých poľovníkov, turistov a milovníkov prírody.

V duchu šírenia odkazu legendy o sv. Hubertovi, ktorá hovorí o tom, že zver sa má nielen loviť, ale najmä chrániť a pochopiť jej význam v prírode, sa niesla aj tohto roku 3. septembra svätohubertovská omša, ktorú slúžil náš duchovný otec PaeDr. Patrik Ondáš, PhD.

Slávnostný sprievod s uloveným srncom a obetnými darmi je veľkou velebou prírody, dôstojným obradom, ktorým poľovníci ďakovali stvoriteľovi za živú prírodu. Aj keď počasie zmenilo organizátorom plány, mať slávnostnú sv. omšu na malom pútnickom mieste pri pamätnej tabuli sv. Huberta za dedinou, nič neubralo na vydarenej akcii. Pre každého, kto prijal pozvanie od poľovníkov a prišiel, mal príležitosť spolu s nimi

prežiť nielen duchovné, ale aj priateľské stretnutia poľovníkov, nepoľovníkov a všetkých obdivovateľov prírody. Veľkým lákadlom bolo prichystané občerstvenie a výborný divinový guláš, na ktorý boli všetci srdečne pozvaní..

príroda, poďakovali členovia PZ Sihelné všetkým za podporu a priazeň..
LOVU A LESU ZDAR!

Dáša Chudiaková

Praním, aby každý v sebe našiel lásku a porozumenie nielen k prírode, ale aj k ostatným ľuďom a vážil si Božie dary, ktoré nám poskytujú

DHZ SIHELNÉ

Najdôležitejšou udalosťou tejto sezóny pre hasičov bola slávnostná svätá omša, ktorá sa konala 7. 5. 2023 v miestnom kostole.

Na rozdiel od uplynulých rokov, mala pokračovanie pred hasičskou zbrojnicou. Pán farár okrem repasovanej Tatry posvätil aj novú prístavbu hasičského domu. Potom sa všetci hasiči presunuli do penziónu Beskydy na spoločný slávnostný obed.

Aj tento rok sme prijali pozvanie od DHZ Oravská Polhora a niektorí zástupcovia nášho hasičského zboru sa aj s plameniakmi v nedeľu 28. mája 2023 zúčastnili púte hasičov k relikvii sv. Floriána v Oravskej Polhore.

Účasť hasičských zborov z Oravy aj z Poľska dopĺňali županka Žilinského samosprávneho kraja Erika Jurinová, Igor Janckulík, starostovia okolitých obcí, zástupcovia DPO aj zástupcovia územnej organizácie DPO Dolný Kubín.

V sobotu 15. 4. 2023 sme boli prizvaní k haseniu požiaru trávnatého porastu v blízkosti cesty medzi obcami

Rabča a Sihelné. Rýchlym zásahom a výbornou spoluprácou s DHZ Rabča sa požiar podarilo v krátkom čase lokalizovať a onedlho zlikvidovať.

Súťažná sezóna začala tento rok netradične a skoro. Družstvo plameňákov sa zúčastnilo na halovej súťaži v Rabči hneď po jarných prázdninách dňa 4. 3. 2023 a v kategórii chlapcov sa umiestnili na 7. mieste.

Okresná súťaž pre mužov a dorasut

sa tento rok konala v Oravskom Veselom v nedeľu 4. 6. 2023 a mali sme zastúpenie v dvoch kategóriách. Bohužiaľ, muži nad 35 rokov skončili v N – nedokončený pokus a muži obsadili desiatu priečku. Zastúpenie sme mali aj medzi rozhodcami.

Aj za nepriaznivého počasia sa v sobotu 24. 6. 2023 v Kline konala okresná súťaž Plameň. Súťažilo sa v dvoch disciplínach. Naše dievčatá v útoku CTIF a štafete skončili na 4. mieste a v hasičskom útoku na 6. mieste. Okrem toho si dve plameňáčky odbehli aj pretek jednotlivca.

Viktória Skurčáková dosiahla II. výkonnostnú triedu a celkovo sa umiestnila na 4. mieste a Kiara Stašová skončila v III. výkonnostnej triede. Dievčatám srdečne blahoželáme !

Ďalšou súťažou bola dňa 8. 7. 2023 Hasičská sekerka obce Hruštín, kde v kategórii Plameň chlapci skončili na 4. mieste a dievčatá na 5. mieste.

Naším dievčatám patrilo 4. miesto dňa 30. 7. 2023 na súťaži plameňákov v Ťapešove.

Súťaž O pohár starostu obce Zubrohľava dňa 27. 8. 2023 skončila pre našich chlapcov siedmym miestom.

Na súťaži plameňákov v Štefanove dňa 2. 9. 2023 sme kategórii chlapci mali perfektný čas 16:78, stačil však na 4. miesto. Pohárová priečka nám unikla iba o 0,8 sekundy.

Družstvá plameňákov poctivo trénovali celé leto, ešte ich čaká súťaž v Trstenej a v Oravskom Veselom. Sme radi, že deti prejavili záujem o hasičský šport.

Mária Matušňáková

SIHELSKÉ TURBO 2023

V predposlednú augustovú nedeľu sa v areáli Bielej farmy uskutočnila súťaž v podomácky vyrobených malotraktoroch. Akcia sa uskutočnila po dvanásťročnej prestávke.

Zišli sa tu traktoristi nielen z Hornej a Dolnej Oravy, Liptova, ale aj z východného Slovenska.

Všetci pretekári sa stretli na futbalovom ihrisku, kde prebehla prezentácia súťažiach a ďalej nasledovala jazda za zvukov trúb a klaksónov cez obec Sihelné až na miesto súťaže. Akcie sa zúčastnilo mnoho súťažiacich a tiež aj mnoho divákov.

Traktoristi súťažili v terénnom prejazde a rýchlostných pretekoch. Súťažiaci si za svoje najlepšie súťažné výkony odniesli okrem príjemnej atmosféry a zážitkov aj hodnotné ceny, ktoré do súťaže venovali štedrý sponzori. Súťaž vyhral súťažiaci z Liptovskej Anny.

Zaujímavosťou bola jediná súťažiaca traktoristka, ktorá skončila na výbornom 12. mieste v konkurencii 32 traktoristov.

Okrem veľkých sa akcie zúčastnilo aj mnoho malých návštevníkov, na ktorých čakal skákací hrad. Dospelí si mali možnosť pochutnať na výbornom guláši, čapovanom pivku, kofole i na iných pochúťkach. Návštevníkov tiež čakala výstava historických vozidiel.

Ďakujeme organizátorom za zorganizovanie takejto peknej akcie a tešíme sa na ďalšie ročníky. Videá z podujatia sú na webe.

Najsledovanejšie » <https://www.youtube.com/watch?v=bs1m2SqeBAA>

Katka Remešová

OBEC SIHELNÉ Vás pozýva na
SIHELSKÉ TURBO
20.8.2023 areál BIELA FARMA
SUŤAŽ MALOTRAKTOROV DOMÁCEJ VÝROBY

- Prezentácia súťažiacich na futbalovom ihrisku Sihelné o 10.00 hodine
- **Štart pretekov o 12.00 hodine**
- Pripravené sú súťaže, bohatý program pre veľkých aj malých
- občerstvenie, tombola, skvelé ceny
- Výstava historických vozidiel
- Hostia z Offroad Orava a Orava Rescue System

Príhlásiť na súťaž sa môžete na tel. 0904 521 737 • 0902 841 274 do 13.8.2023.
Viac info na FB stránke Sihelské Turbo 2023.

Písanie žien, ženské písanie...

O počiatkoch slovenskej ženskej literatúry možno hovoriť v súvislosti s druhou polovicou 19. storočia a najmä s tvorbou prvých slovenských spisovateľiek: **Eleny Maróthy-Šoltsovej, Boženy Slančíkovej-Timravy či Terézie Vansovej.**

Tieto autorky sa vo svojich dielach snažili zachytiť realistický obraz danej doby, života na dedine, pričom sa sústredili predovšetkým na ženské postavy.

K autorkám súčasnej ženskej prózy patrí Janu Bordná, Ivana Dobráková či Monika Kompaníková, Jana Juraňová. Ide o prózu zdôrazňujúcu ženské prežívanie a ženské témy s literárnou či umeleckou hodnotou.

Spomenuté autorky sa umiestňujú medzi uznávanými slovenskými spisovateľmi, napríklad tiež ako finalistky v literárnej cene Anasoft litera.

Jana Juraňová
Žila som s Hviezdoslavom
(2008)

Autorka rozvíja tradičný feministický svet, osud ženy ukrytej v tieni veľkého muža, tentoraz manželky básnika P. O. Hviezdoslava Ilony Novákovej. Zmyslom takejto prózy je dať hlas tej, ktorú nebolo počuť, ukázať, že aj ona má právo na svoj príbeh.

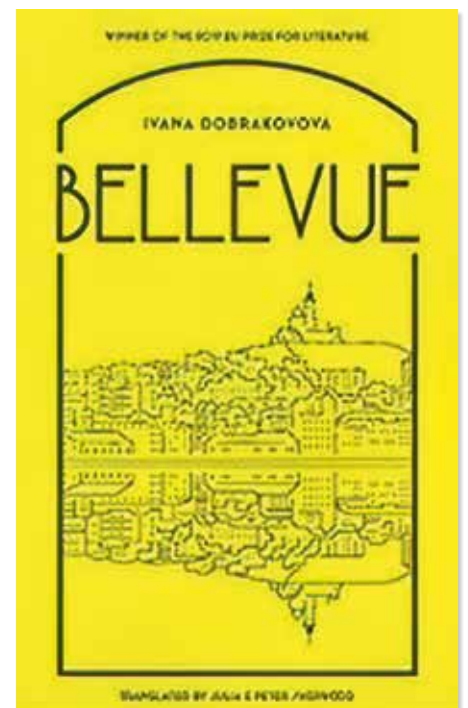
Ivana Dobráková
Bellevue
(2010)

Prostredie je v tejto knihe rozdelené na dve časti, ktoré sa dotýkajú, a predsa sú na prvý pohľad striktné oddelené: na svet zdravia a svet choroby. Túto hranicu rozprávanie postupne problematizuje, resp. upozorňuje na jej ľahkú priestupnosť smerom ku

chorobe. Nové prostredie, ktoré malo byť azylom, a v ktorom chcela Blanka prácou pre iných vzdorovať vlastným problémom, spustí či urýchli postup vnútornej zmeny, vrcholiacej stratou kontaktu s realitou; naplní sa hrozba, o ktorej celý čas vedela a ktorú si nechcela pripustiť.

Zo sveta zdravia prechádza do sveta choroby (duševnej), pridáva sa k tým, ktorým mala pomáhať a domov sa vracia ako pacient.

Terka Graciková

TEAM – together everyone achieves more – spolu dokážeme viac

V akomkoľvek športe, aj v živote, je potrebné pochopiť potrebu starostlivosti o telo, ale aj o myseľ. Aj keď nás rôzne okolnosti menia, je potrebné im porozumieť a presmerovať ich, aby nás motivovali a inšpirovali, hľadať tie najlepšie riešenia pre život.

Na prvom mieste bol v našej obci vždy futbal, budúci rok to je už 28 rokov. Nemusi to byť len o futbale. Chceli by sme a budeme sa snažiť, aby deti v našej obci hrali tenis, basketbal, venovali sa atletike, volejbalu a iným kolektívnym športom. Sihelné malo, a vždy bude mať, talentovaných ľudí, ktorí môžu byť v športe úspešní. Každý nápad, projekt s pomocou obce a športového klubu môžeme skúsiť realizovať. Ihriská sú znova plné detí, a to je super. Využívajú umelé ihrisko, ktoré je často obsadené a prístupné pre všetkých. Tento text je o futbale, ale verím, že budúce číslo bude aj o ďalších športových akciách a úspechoch. Akýkoľvek šport spája ľudí a rozvíja našu obec.

Futbal hýbe masami v našej spoločnosti. Je to šport, ktorý sa páči dospelým, ktorý praktizuje veľa detí, a ktorý ma v skutočnosti veľké hodnoty. Ak sa hrá dobre, so správnym prístupom, so správnymi ľuďmi, dokáže spojiť veľa ľudí, ktorí sa stretnú na futbalovom ihrisku.

Nedávno sa skončila sezóna a už máme začiatok novej. V uplynulej sezóne ušiel našim mužom postup o 2 body, keď skončili na 4. priečke. Mládežnícke kategórie tiež dokazovali, že vedia potrápiť aj najsilnejšie družstvá. Žiaci obsadili 3. miesto a dorast 6. priečku.

V medzisezónnej prestávke začali naši mladí intenzívne trénovať najmladšie kategórie U9, U11 pod vedením Mariána Staša s trénermi Denisom Odumorekom a Tomášom Tarčákom, preto sme sa rozhodli U11 prihlásiť do súťaže. U9 bude tento prvý rok trénovať a hrať rôzne prípravne zápasy v rámci možností, pretože

aj napriek rodičom a dobrovoľníkom, nemáme finančné a infraštruktúrne podmienky. Verím, že budúcu sezónu budeme mať viac vyškolených trénerov a viac možností. Sme radi, že sa s deťmi zapájajú aj ich rodičia.

Mrzí nás, že sme museli odhlásiť kategóriu dorast pre nedostatok hráčov. Tí, ktorých futbal stále baví a chcú sa zlepšovať, odišli do okolitých dedín a mesta.

V novej sezóne už majú U11, U15 a muži odohraté nejaké zápasy.

Naša U11 odohrala svoj prvý turnaj na domácom ihrisku a usadila sa na trochu prekvapivo, ale záslužným prvom mieste, keď po výborných výkonoch porazila Oravskú Polhoru 3:1, Rabču 3:2, a remizovala so Zubrohlovou 2:2. Títo chlapci a dievčatá napriek tomu, že sú len krátko spolu, dokázali poraziť kluby, ktoré už viac rokov pracujú s mládežou, čo len dokazuje, aké talentované a pracovité deti máme v našej obci.

U11 a náš cieľ bol splnený. Poskladať, prihlásiť konkurencieschopný tím,

ktorý nám po prvom turnaji ukázal, že sme urobili dobre. Deti trénujú, makajú, robia dobré meno sebe rodičom a celému obecnému futbalovému klubu.

U15 žiaci majú na konte 3 prehry a 1 víťazstvo. Chlapcom netreba uprieť bojovnosť, ale keďže tento tím je dosť mladý a z časti úplne nový, potrebuje čas ostať pokope a výsledky sa dostavia. Muži majú po dvoch zápasoch dve výhry. Na domácom ihrisku s Lomnou 4:3 a v Lokci 1:0.

Cieľom dospelých je v tejto sezóne vybojovať postup do VII. ligy. Tím je mladý a každým rokom sa zlepšuje a veríme, že tento rok to zvládne.

Jedna z najdôležitejších vecí budúceho roka je kompletne vybudovať novú infraštruktúru futbalových priestorov. Tento rok sa nám to nepodarilo. Projekt na nové priestory zatiaľ neprešiel. Uvidíme, ako sa nám to podarí zrealizovať. Každá okolitá obec, čo ma športové kluby, má nato aj štandardné priestory. Ak sa táto situácia nezmení, čoskoro sa nebudeme mať kde prezliekať, po zápasoch posedieť, osprchovať. Čím lepšie zázemie, tým lepšie výsledky.

Na záver by sme sa chceli poďakovať vedeniu obce za podporu klubu. Taktiež domácim hráčom, ktorí reprezentujú našu obec. Hráčom, ktorí nie sú z našej obce – obrancovia J. Graňák, F. Bandik, brankári F. Polták, D. Kubica, R. Grobarčík, vedúcemu klubu M. Fernandezovi, Š. Sunegovi, K. Fernandezovi, rodine Tarčákovej, pánovi Randjakovi, chalanom Pindjakovcom a ďalším..., ktorí sa zapájajú do chodu nášho klubu. Všetkým patrí veľké ďakujem. **Róbert Grobarčík**

BODKA ZA PRÁZDNINAMI

V sobotu 3. 9. sme sa rozlúčili s prázdninami tak, ako sa patrí.

Na amfiteátri pri futbalovom ihrisku sme zorganizovali letné kino spojené s rodinnou opekačkou. Hoci predpoveď počasia nevyzerala najlepšie, nakoniec bolo veľmi príjemne a prišiel veľký počet ľudí. O 18:45 sa rozohoreli ohniská, kde si deti spolu s rodičmi opekali slaninku alebo špekáčky. Po zotmení všetkých prilákala hlasná zvučka začiatku animovanej rozprávky Múmie.

Všetci sa usadili na lavičky alebo na trávu a mohli pokojne sledovať na veľkom plátne krásnu rozprávku. Mala veľký úspech a páčila sa deťom aj rodičom.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastnili a budeme sa snažiť, aby sme sa na podobných akciách stretávali častejšie.

Kultúrna komisia obce Sihelné

Jesenné pranostiky

Na septembrovom daždi sedliakovi veľmi záleží.

Ak sa osy v septembri tlačia do príbytkov, prorokujú tuhú zimu.

Aké je počasie v prvých dňoch septembra, také bude celý mesiac.

Keď na Michala prší, nebude veľkej zimy do Vianoc.

Keď si sedliak hľadá v októbri kabanicu, neuvidí potom na jar húsenicu.

Za bielym októbrom nasleduje zelený február, za zeleným októbrom biely február.

Šimon a Judy vyhánajú baču z budy.

Novembrový sneh, keď za niekoľko dní poleží, potom prejde, lepšie hnojí ako hnoj.

Keď padne prvý sneh na mokrá zem, bude slabá úroda.

Keď na Martina prší a zamrzne, škodí to ozimnám a pôsobí drahotu.

Sneh na Katarínu predpovedá veľké obilie.

ÚSMEV

Časopis žiakov Cirkevnej základnej školy sv. apoštola Pavla v Sihelnom č. 2/2023

Pozdravujú vás žurnalistky

Čo spravíš s voľným poobedím?

Je tu nový školský rok a ten okrem tvrdého učenia sa prináša aj veci príjemné a zábavné. Mám na mysli záujmové útvary, čiže krúžky, na ktorých môžeme rozvíjať svoje talenty, veľa sa naučiť, ale aj zrelaxovať. Na tieto zaujímavé poobedňové aktivity vás srdečne pozývame aj v tomto školskom roku.

Väčšina bude pokračovať v nezmenenom režime, no pribudli aj nové... Aby ste sa mohli lepšie rozhodnúť, čomu sa venovať, prinášame vám malý prehľad ich činností. Podarilo sa nám do väčšiny z nich nakuknúť. Začneme tým naším – Žurnalistom, ktorý už roky vedie pani učiteľka Kutláková. Ten, kto pracuje v našom krúžku sa stáva žurnalistom – novinárom. Sleduje dianie okolo seba, to čo sa deje v škole, ale aj mimo nej a potom z toho na počítači vytvorí zaujímavý článok. Ten vyjde

Chlapci na počítačovom krúžku

v školskom časopise Úsmev. Deti sa naučia pracovať vo Worde, upravovať fotografie, obrázky, štylistiku textu.

Pod vedením pána učiteľa Martina Fidera sme sa zabávali na Speváckom krúžku. Naučené piesne sme potom prezentovali na svätých omšiach. Pán

Pokračovanie na s. 2

Úvodník

Už k nám prišla pani jeseň,
z okna počuť jasnú pieseň,
že sa začína už škola
a detičky k sebe volá.

My, malí novinári, sme nelenili,
a nový Úsmev pre Vás pripravili,
aby sme Vám radosť urobili
a novinky zo školy prezradili.

Tak sa pekne usadte,
na čítanie sa nalaďte.
Opäť sa veľa dozviete
o našom školskom svete.

Ako sme Deň detí slávil,
exkurzie a výlety si užili,
mája pred školou postavili,
tretiaci Klačno navštívili
a v máji sme s Máriou žili.
Odpustý sme oslávili,
svätcov si s láskou uctili.
Na krúžkoch sme si zábavu užili,
výkonmi svojimi sme sa pýšili.

Pozveme ťa do divadla,
aby ti angličtina z hlavy nevypadla.
Talenty nové spoznáte,
ich víťazné práce si prečítate.
Prinášame ti aj rubriku Naše naj...
zaujímavých zberateľov spoznaj.
Blažejom sa inšpiruj
a niečo pekné si namaľuj.
Na záver si polám hlavičku
a vylúšti tajničku.

Nech sa Vám ten Úsmev páči
želajú Vám naši úsmeváči.

Šéfredaktorka

Silvia Maslaňáková, 5.B
usmevczs@gmail.com

Spevacky krúžok

Čo spraviš s voľným poobedím?

Dokončenie zo s. 1

učiteľ vedie aj Futbalový záujmový útvar. Ten vo veľkom obľubujú chlapci a tešia sa z výborných výsledkov v súťažiach. Ďalším športovým krúžkom je aj Gymnastický. Vedie ho pani učiteľka Kakačková. Hlavne dievčatá tu ukazujú svoju ohybnosť a šikovnosť a z nacvičených cvikov vytvárajú gymnastické zostavy. Pohybu majú deti dosť aj vo folklórnom krúžku Sihelček. Okrem spevu goralských piesní totiž deti nacvičujú ľudové tance. Svoje choreografie potom prezentujú

Lezenie naše deti veľmi obľubujú

na letných folklórnych festivaloch. Krúžok vedie pani riaditeľka Maslaňáková a pani učiteľka Masničáková.

Na Informatickom krúžku sa žiaci učili vnímať informačné technológie ako svojich pomocníkov. Z technických vecí skúšali ako postaviť počítač, ako mu vdýchnuť život za pomoci

operačného systému, a poprípade vykonať nejakú údržbu alebo opravu.

Pohrali sa so softvérom, či už na správu dokumentov v office (word, powerpoint, excel), úpravu fotografií (Skicár, RNA, Photoshop), videa (Pinnacle) alebo na prehrávanie hudby a taktiež sa i niečo zahráli či už na internete alebo priamo v PC. Krúžok vedie pán učiteľ Tarčák.

Dlhoročnú tradíciu má aj Lezecký krúžok, ktorý vedie pani učiteľka Bolibruchová. Decká si tu cvičia nielen svalstvo, ale aj zodpovednosť a dôveru, pretože pri lezení musíš zodpovedne ísť svojho kamaráta. Deti využívajú lezeckú stenu v našej telocvični, no navštevujú aj lezeckú stenu v Dolnom Kubíne a s tými zdatnejšími si pani učiteľka trúfne ísť aj na skaly.

Takže čo poviete, kamaráti, je z čoho vybrať, však? Preto sa netreba len tak poflakovať, ale stráviť poobedia zmysluplne. Všetci ste srdečne pozvaní.

Barbora Perveková, 5. B

Fantázia a vynaliezavosť nás deviatakov

Blížil sa koniec školského roka a nám, deviatakóm, napadlo, že by sme si záver nášho štúdia v tejto škole niečím spestrili. Rozhodli sme sa teda, že si urobíme originálny „Deň bez školských tašiek.“

Dali sme si za „úlohu“ priniesť si bežné školské potreby v čomkoľvek, ale nemohla to byť školská taška. Fantázii sme medze nekládli a deň si naplno užili. Školské tašky tak nahradili obrovské cestovné tašky, niektorí zbalili kufre. Neprehliadnuteľný bol nákupný košík či fúrik. Iní zas napodobnili svoje babičky a knihy a ďalšie pomôcky priniesli v pletených košíkoch. Zaujímavosťou bolo i napodobenie rozprávkovej postavičky

„išlo vajce na vandrovkú“. Jednoznačne oko učiteľov a mladších žiakov upútali knihy aj v koši, úli, na grile, krabici od topánok, v starej mikrovlnke. Všetci boli naozaj prekvapení. Bolo to zase

niečo iné, originálne, zábavné a všetci sme využili svoju fantáziu a hlavne to bola sranda.

Mária Maslaňáková 9.A

Oslávili ŠLABIKÁR

Vraví sa, že prvý ročník základnej školy je pre nás žiakov najvýznamnejší a zároveň najbohatší.

Naučíme sa totiž vedomosti, na ktoré potom počas života nabaluje ďalšie poznatky a zručnosti. Spoznávame

...a teraz prečítame všetky knihy z knižnice...

spolužiakov, s ktorými sa snažíme dobre vychádzať celých deväť rokov, stávame sa samostatnými... Na konci školského roka teda naši prváci oslávili, že už vedia čítať a písať. Oslavu šlabikára začali v kostole, kde boli poďakovať nášmu Nebeskému Otcovi za pomoc pri učení.

Malí prváci oslávili, že už vedia čítať a písať

V triede ich oslava pokračovala. Prečítali si rozprávku, vypracovali úlohy a na záver ich čakalo malé pohostenie.

Simona Brišáková, 4.B

...nakupujeme...

...plníme úlohy...

...oddychujeme...

Tretiaci v Kľačane

Posledný aprílový týždeň bol pre tretiacov výnimočný. Väčšina totiž

...v ZOO...

...v domčeku...

po prvýkrát na celý týždeň opustila svojich najbližších a s veľkými očakávaniami, no i malými obavami, vyrazili na školu v prírode do Kľačna pri Prievidzi.

Tu ich čakal krásny areál a animátori, ktorí ich zaviedli do fantasy ríše plnej víl, škriatkov, hobitov. Deti pod ich vedením čakal nabitý program, počas ktorého plnili rôzne úlohy, aktivity,

...súťažime...

hrali sa hry a upevňovali priateľstvá. V strede týždňa im urobil radosť výlet do ZOO v Bojniciach. Tu videli opičky, zaujali ich slony i šelmy. Cestou späť sa zastavili aj v nákupnom centre, aby svojim blízkym kúpili malú pozornosť. Deti boli skvelé. Celý pobyt zvládli bez plaču a smútku a keby bola možnosť, radi by si ho zopakovali.

Maslaňáková Magdaléna, 5.B

Najusilovnejší zberači železa

Apríl preveril naše eko zmysľanie

Apríl je mesiac, v ktorom zima definitívne odovzdáva svoje kľúče jari.

Prilietajú vtáčiky, záhradkári vyberajú svoje náradie a slniečko lúčmi zobúdzza lúky a potoky. No tie sú často po zime znečistené, pretože sa ľudia správajú nezodpovedne. V škole sme preto na vyučovacích hodinách venovali väčšiu pozornosť tomu, aby si deti uvedomili, že prírodu treba chrániť, pretože ona nám dáva život.

Projektové vyučovanie zamerané na životné prostredie

Začali sme hneď 1. apríla. Vtedy je Svetový deň vtáctva. Pani učiteľka Rusinová nám o vtáčikoch a ich význame pre človeka prečítala správu v školskom rozhlase a potom vyhlásila súťaž pre 1. a 2. stupeň. Mladší žiaci hádali názvy spevavcov, pre ktorých sú typické ich charakteristiky a čoho sú symbolom. Starší žiaci zas priradzovali vtáky ku krajinám, v ktorých žijú.

Dňa 22. apríla je Deň Zeme. Pri tejto príležitosti sa žiaci počas celého dňa

Beseda o ochrane prírody

učili, aké dôležité je starať sa o našu planétu a chrániť ju. Žiaci prvého a druhého ročníka mali možnosť vidieť interaktívnu prednášku, pri ktorej si mohli zábavnou formou overiť svoje environmentálne vedomosti a zručnosti. Zopakovali si, ako správne triediť odpad a šetriť vodou. Na záver dostali úlohu, v ktorej sa majú sami zamyslieť, čo môže urobiť pre našu planétu každý človek. Starší žiaci tvorili vety na hodine slovenčiny s ekologickou tematikou a určovali v nich vetné členy, tvorili básničky a rýmováčky. Na hodinách matematiky počítali príklady a vo výsledkoch hľadali obrázky našej planéty.

V tento mesiac k nám zavítala aj pani Ing. Zuzana Kertisová, environmentálna pracovníčka Štátnej Ochrany Prírody z Chránenej krajiny oblasti Horná Orava v Námestove. Pre mladších žiakov si pripravila besedu o regióne Horná Orava, v ktorej žijeme. Dôraz kládla na živočíšstvo a rastlinstvo okolo nás.

A na konci mesiaca nechýbala ani praktická časť, v ktorej si žiaci mohli pripomenúť, že staré železo nepatrí do potoka ale do zberu. Tak ako po iné roky sa aj tento vyzbierala poriadna kôpka a najaktívnejší zberači boli za svoju snahu odmenení.

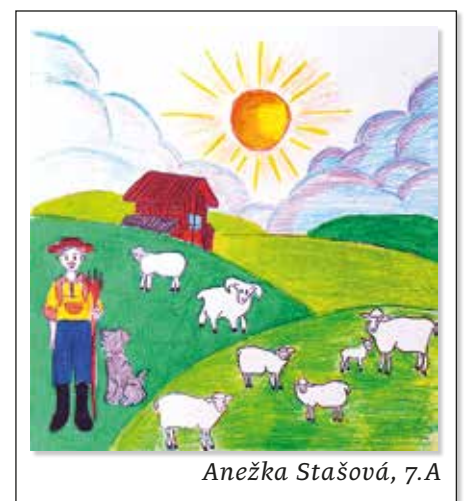
Kristína Maslaňáková, 4.B

Zopakujme si vtákokvízy

1. Vraj nosí deti, symbol šťastia (bocian)
2. Je symbol jari (lastovička)
3. Symbol múdrosti (sova)
4. Lieči stromy, lekár (ďateľ)
5. Symbol mieru (holubica)
6. Zlodejka, má rada ligotavé veci (straka)
7. Nestará sa o svoje deti (kukučka)
8. Kráľovský vták (orol, sokol)
9. Pyšný (páv)
10. Pán dvora (kohút)
11. Škaredé káčatko (labuť)

Národný vták v:

1. Japonsku (bažant zelený)
2. Mexiku (orol zlatý)
3. Egypte (orol zlatý)
4. Indii (páv indický)
5. Novom Zélande (kivi)
6. Nórsku (biela hrdlička)
7. Rumunsku (veľký biely pelikán)
8. Španielsku (orol skalný)
9. USA (orol bieločelý)
10. Zambii (orol morský)
11. Austrálii (emu)

Anežka Stašová, 7.A

5.B u saleziánov

Božské srdce Ježišovo oroduje za 5.A

ODPUSTOVALI SME SO SVOJIMI PATRÓNMI

Práve čítate poslednú časť tejto rubriky, ktorú uzatvárajú štyria patróni. Patria medzi nich sv. Katarína Sienská, Dominik Savio, sv. Anton a Božské Srdce Ježišovo. Triedne kolektívy si aj v tomto období svojich patrónov uctili svätou omšou, modlitbou a rôznymi aktivitami po ktorých nechýbalo pohostenie.

Katarína Sienská patrí už osem rokov triede 8.B. Svoj sviatok oslavuje 29. apríla. **Narodenie:** 25. marec 1347 Siena, Taliansko **Úmrtie:** 29. apríl 1380 Rím, Taliansko **Význam mena:** čistá (gr.)

Atribúty: dominikánsky habit, (horiace) srdce, ruženec, stigmy, kríž Patrónka Európy, zdravotných sestier, farských sekretárov.

Naša trieda, 5.B, má za patróna **Dominika Savia**. V jeho životopise sa uvádzajú dva sviatky, a to 9. marca a v máji. A keďže saleziáni tento sviatok slávia 6. mája, vybrali sme sa k nim do Námestova,

aby sme strávili krásny deň plný duchovných zážitkov a zábavy

Narodenie: 2. apríl 1842 Riva pri Chieri blízko Turína, Taliansko **Úmrtie:** 9. marec 1857 Mondonio d'Asti, dnes Mondonio San Domenico Savio pri Turíne, Taliansko **Význam mena:**

zsvätенý Pánovi

Patrón ministrantov, chlapčenských speváckych zborov.

Dňa 13. júna oslavujú žiaci 3.A svätého **Antona Paduánskeho**, ktorého väčšina z nás pozná ako orodovníka pri hľadani stratených vecí. No Anton je patrónom chudobných, sociálnych pracovníkov, manželov, žien, detí, pekárov, baníkov, cestovateľov, pastierov sviň; pred morom, horúčkou; pred mocou diabla.

Narodenie: ~ 1195 Lisabon, Portugalsko **Úmrtie:** 13. jún 1231 Arcella, dnes časť mesta Padova, Taliansko

Význam mena: prvorodený; bojujúci v čele proti nepriateľom (lat.)

Atribúty: Dieťa Ježiš, lalia, ryba, osol, monštrancia, hostia, plameň.

Posledný patronát nad našimi žiakmi má **Božské Srdce Ježišovo**. Tomu sa zasvätila 5.A. Počiatky osobitnej úcty k Ježišovmu Srdcu siahajú do 12. storočia k sv. Anzelmovi (†1180), sv. Bernardovi

(†1154), ktorí často hovoria o Spasiteľovom Srdci. Z rozjímania o Kristovom utrpení a jeho prebodnutom boku došlo k vnímaniu symboliky srdca, ktoré je otvoreným útočišťom duší, pokladom božského bohatstva a symbolom nekonečnej lásky. Bl. Jozef Hermann okolo roku 1200 napísal hymnus Summi Regis Cor aveto (Zdrav buď, Srdce Kráľa Najvyššieho). V 13. storočí táto úcta dostáva na samotný vrchol. Medzi ďalších veľkých ctiteľov patrili napríklad sv. Gertrúda Veľká, sv. Albert Veľký, sv. Katarína Sienská panna a učiteľka Cirkvi (1347 – 1380). V roku 1353 vyhlásil pápež Innocent VI. úctu k Božskému Srdcu Ježišovmu a v tom roku sa slávila po prvý raz svätá omša k úcte Najsvätejšieho Srdca Ježišovho.

Rebeka Klušáková, 5.B

3.A oslavujú 13. júna sv. Antona

V Zuberci vyskúšali rôzne remeslá

V Oravskej galérii v Dolnom Kubíne

Učenie sa prostredníctvom zážitkov

Končiaci sa školský rok priniesol aj väčší počet exkurzií, počas ktorých si žiaci mohli upevniť svoje vedomosti, prípadne si ich rozšíriť.

» Novinkou bola exkurzia do Technického múzea v Ostrave – Vítkoviciach, ktorú sme absolvovali my, deviataci a ôsmaci.

Budova z vonkajšej strany nevyzerala veľmi lákavo, až na zaujímavú stenu pred jej vchodom, ktorá nás ohúrila, lebo sme si mohli do nej otláčiť ruku alebo dokonca aj tvár. Po vstupe dovnútra sme sa ocitli vo svete technológií a vymožeností. Mohli sme sa dozvedieť informácie z viacerých vedných odborov. Napríklad z biológie stopy a zvuky zvierat a zaujímavosti o ľudskom tele. Z fyziky nás zaujal silomer, stroj, ktorý vie vypočítať BMI. Nachádzala sa tam aj vesmírna loď s hrami a mesiac. Nechýbali ani výdobytky pre postihnutých či auto na vodiák.

» Ďalšiu exkurziu, ktorú sme my, deviataci, absolvovali bola exkurzia do Hviezdoslavovho múzea v Dolnom Kubíne a do Domu Martina Kukučína v Jasenovej. Konala sa 19. mája a zobrali sme so sebou aj šiestakov. Dozvedeli sme sa, kto bol Martin Kukučín, čomu sa venoval a mali sme možnosť prezrieť si jeho rodný dom.

Vlastným menom sa volal Matej Benčúr bol známy ako prozaik, dramatik a publicista no i lekár. Bol významným predstaviteľom slovenského literárneho realizmu. Dlhý čas žil a pôsobil ako lekár v Chorvátsku a v Južnej Amerike.

Potom sme sa z Jasenovej vybrali do Dolného Kubína, kde sme navštívili

Múzeum Pavla Országha Hviezdoslava. Bolo fascinujúce sledovať všetky tie diela napísané samotným rukopisom Hviezdoslava, obrazy, fotky a rôzne predmety z jeho života.

Hviezdoslav sa radí k najvýznamnejším zjavom celej slovenskej literatúry. Narodil sa v roku 1849 vo Vyšnom Kubíne a zomrel v roku 1921 v Dolnom Kubíne, kde je aj pochovaný. Mnohokrát sa práve nám žiakom zdá, že jeho diela sú pre nás veľmi komplikované a ťažko sa nám čítajú. No aj on sám bol veľmi špecifický tým, ako rozumel prírode, ľuďom i svetu. Ďalším pozitívnym zistením bolo, že Orava má najväčší počet významných osobností na kilometer štvorcový v rámci celého Slovenska.

» V D. Kubíne ešte zostaneme. Vybrali sa tu žiaci 8.A v rámci výtvarnej výchovy. Namierili si to do Oravskej galérie. Videli stálu expozíciu, ale aj výstavy Martina Augustína – Zrkadlo duše, Braňa Jánoša – Príbeh krajiny, Lovíškova – S tromi medzi stromami.

» Skvelý deň prežili aj žiaci z I. stupňa. Vybrali sa do Oravskej dediny v Zuberci na podujatie Zahrajme sa ako kedysi. Vyskúšali si tu tradičné remeslá našich predkov ako sú drotárstvo, tkáčstvo, garbiarstvo, výrobu sviečok...Svoje výrobky si potom hrdo odnášali domov. Zaujímavosťou pre nich bolo aj vyučovanie v historickej škole, kde sa písalo gríflom na tabuľky alebo pierkom namočeným v kalamári. Malovali na sklo a dozvedeli

V technickom múzeu v Ostrave

sa, ako ťažko kedysi museli ľudia pracovať, aby si upiekli chlieb či ušili šaty. Deťom sa aktivity natoľko páčili, že sa im s múzeom veľmi ťažko lúčilo.

» Naši šiestaci a štvrtáci aj v tomto roku navštívili Spišskú Kapitolu a kostolík v Žehre. Pôvodne samostatná obec Spišská Kapitula je od roku 1948 mestskou časťou Spišského Podhradia. Je cirkevným mestečkom, ležiacim na kopci a vyvinula sa v 12. storočí okolo kostola. Patrí medzi pamiatkové rezervácie. Dominantnou stavbou je neskororománska katedrála sv. Martina z rokov 1245 – 1273 s dvoma vežami.

Obec Žehra je známa vďaka vzácnemu rímskokatolíckemu Kostolu Ducha Svätého, ktorý je spolu s ostatnými pamiatkami v okolí Spišského hradu zapísaný do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

» A na záver stihli naši siedmci a šiestaci zdolať Babiú horu, najvyšší vrch Or. Beskýd s výškou 1 722,9 m n. m.

**Mária Maslaňáková,
Natália Vnenčáková 9.A**

S Pannou Máriou je život krajší

Máj je mesiac Panny Márie. 9. mája nám o nej prišiel porozprávať don Jožko Luscoň. Deti sa zamýšľali nad dôležitými udalosťami, ktoré zažila.

Za svoje odpovede a zapájanie sa do besedy, boli deti odmenené jeho knihami a drobnými prezentmi. Dozvedeli sa, kedy a kde sa Panna Mária narodila, v ktorom meste skončil jej pozemský život a bola vzatá do neba, čo znamená názov Betlehem...

Tento mesiac sme Pannu Máriu oslávili aj rannými modlitbami v školskom

Svätá omša na odpust Matky ustavičnej pomoci

Beseda s Jožkom o živote Panny Márie

Beseda s Jožkom o živote Panny Márie

rozhlase a aktivitou na hlavnej chodbe. Deti mali za svoje dobré skutky a modlitby lepiť k jej obrázku kvietky. Na každý deň bol zvolený iný kvietok, ktorý symbolizoval nejakú čnosť.

Don Jožko prijal pozvanie aj na náš odpust na sviatok Ustavičnej Panny Márie, ktorej máme zasvätenú našu školskú kaplnku. V kázni počas svätej omše na hlavnej chodbe sa nám takto prihovoril: „S blížiacimi sa prázdninami prichádza na um otázka, čo robiť a ako ich prežiť, aby neboli prázdny časom. Je potrebné žiť tak, aby naše

srdce bolo plné radosti a pokoja. Je potrebné nasadiť si správne okuliare, ktorými vidíme svet čistý a radostný. Používať rukavičky dobrých skutkov, aby naše dlane neboli prázdne, ale voňali dobrotou. Každý dobrý skutok je dobré obetovať za konkrétneho človeka. Po svätej omši sme v triedach vyrábali srdiečko pre Pannu Máriu a napísali sme jej list do neba. Prosili sme ju o jej pomoc a orodovanie.

Za chvíľu začneme chodiť na strednú školu a veríme, že Panna Mária bude s nami, bude nás ochraňovať pred všetkým zlým a robiť náš život krajším.

Jana Luscoňová, 9.A

Deviatci boli podporiť spolužiaka Mareka pri preberaní ceny. Marek je v strede s diplomom.

Úspech na Gorazdovom výtvarnom Námestove

Gorazdovo výtvarné Námestovo je názov celoslovenskej výtvarnej súťaže detí a mládeže, ktorú pravidelne vyhlasuje Dom kultúry v Námestove spolu s mestom Námestovo.

Súťaž je zameraná na výtvarné stvárňovanie našich dejín. Jej cieľom je pritiahnúť k záujmu o národné

a kultúrne dejiny čo najviac detí a mládeže. Zároveň, prostredníctvom historických poznatkov a výtvarným stvárnením profilovať ich historické vedomie ako základ zdravého patriotizmu, s vedomím, že nie je podstatné len poznať históriu, ale je potrebné aj konštruktívne s ňou narábať.

Dňa 22. 6. 2023 sa v Námestove

uskutočnilo odovzdávanie cien z tejto súťaže. Náš spolužiak Marek Kurák (9.A) získal čestné uznanie v kategórii 11 – 15 rokov s jeho dielom O kohútikovi a sliepočke. Celá naša trieda ho v tento deň bola podporiť pri prevzatí ceny. Na výstave tejto súťaže bola aj práca jeho spolužiačky Márie Maslaňákovvej s témou Svätí sedmopočetníci.

Výhercovi blahoželáme a prajeme všetkým účastníkom aj naďalej veľa úspechov!

Mária Maslaňáková 9.A

Marekova víťazná práca

HERN oslávil sedemdesiatku

HERN je tradičná strojárnska spoločnosť v Námestove. Vyrába komponenty pre globálnych lídrov v oblasti poľnohospodárskej, strojárnskej a manipulačnej techniky.

Aneta Pindjaková, 9.A

Za 70 rokov pôsobenia dosiahli mnohé významné míľniky a stali sa najväčším zamestnávateľom so slovenským kapitálom v oravskom regióne.

Produkty vyrobené v Námestove môžete nájsť od Ameriky cez Európu až po Áziu. K ich dlhoročným partnerom sa radia renomované svetové spoločnosti ako Zetor, John Deere, Caterpillar.

Tento rok spoločnosť HERN oslavuje 70 rokov a pre žiakov základných a stredných škôl si pripravili krásnu súťaž. Žiaci mali k jej sviatku vytvoriť originálny darček, blahoželanie. Do tejto súťaže sa zapojili aj žiaci z našej školy. Naše žiačky Šarlota Mazuráková, Aneta Chudiaková, Júlia Maslaňáková z 8.B triedy, vytvorili

hlinenú tabuľku a získali za ňu krásne 3. miesto. Dievčatá boli odmenené krásnymi cenami, ktoré si prevzali z rúk zástupcov spoločnosti HERN.

Srdečne im blahoželáme!

Medzníky II. svetovej vojny

Ministerstvo školstva si pre žiakov pripravilo súťaž
MEDZNÍKY 2. SVETOVEJ VOJNY.

Jej cieľom je prehľbovať, rozširovať a upevňovať v povedomí vedomosti z dejín; pripomenúť si výročie Slovenského národného povstania a výročie ukončenia druhej svetovej vojny a víťazstva nad fašizmom. Budovať úctu mladej generácie voči obetiam fašizmu v II. svetovej vojne.

Žiaci z 9.A, Jana Luscoňová a Patrik Gura, si do tejto súťaže spracovali prezentáciu s témou Židia v Sihelnom. Spracovanie a prezentácia porotu natoľko zaujala, že si zo súťaže odniesli krásne 1. miesto. Odmenou im bol jednodňový výlet, počas ktorého navštívili pamiatky z druhej svetovej vojny. Navštívili Vojenský cintorín Hájnícovô, pamätník v Likavke, kde vojaci na česť padlým vystrelili zo zbraní.

Silvia Maslaňáková, 5.B

Ocenení Patrik a Janka na potulkách históriou

Rastú nám skvelí futbalisti

Je akosi prirodzenosťou, že chlapci si od malička kopú do lopty.

Postupne sa pre nich futbal stáva najlepšou hrou, ktorá vyplní nielen voľný čas, ale pomôže sa im odventilovať, vyčistiť hlavu, myseľ. Naši starší žiaci sa v tomto športe tak zdokonalili, že na súťaži v Rabči v obvode kole obsadili 1. miesto. Postúpili do druhého kola v Námestove, kde sa umiestnili na 3. mieste z celého okresu. Ďakujeme všetkým za úspešné reprezentovanie našej školy.

-red-

Chlapcom blahoželáme k skvelému výkonu

Ako sme máj postavili

Mesiac máj sa spája s láskou, ale aj s novým začiatkom a zrodom nového života.

Májová čerstvo zazelenaná príroda evokuje mladosť, sviežosť a energiu. Stromy, ktoré majú medzi rastlinami svoje zvláštne postavenie, symbolizovali mýtus boja jari so zimou či života so smrťou.

Slovenským zvykom už od stredoveku preto bolo, že chlapci, ktorým sa páčilo nejaké dievča, stavali pred dom svojej vyvolenej strom ozdobený pestrofarebnými stuhami a papierikmi – máj. Ale nešlo vždy iba o lásku a prejavenie náklonnosti. Máje si ľudia pred svoje domy stavali aj ako ochranu pred zlými duchmi a chorobami.

Poľnohospodárom zas mala priniesť májová zeleň dobrú úrodu.

Stavanie májov však nie je len slovenský zvyk, okolo 15. storočia bol rozšírený po celej strednej Európe.

Tento zvyk si každoročne pripomínajú aj my v škole. Deviatci majú výsadné právo na to, aby túto akciu celú organizovali. Za spevu ľudových piesní sme teda chodili s májkou po triedach a dievčatá ju zdobili.

Takto ozdobený strom potom zdobil náš vchod školy. Tohtoročnú akciu sme si chceli trochu spestriť, a tak sme sa dozdobili vlastnoručne vyrobenými partami.

Čo je to parta? Parta je tradičná súčasť ľudového krojového odevu. Označuje bohato ozdobenú čelenku, ktorú

smeli nosiť len dospelé slobodné ženy počas významných príležitostí. Základ party tvoril pás lepenky stočený do kruhu, ktorý bol obšitý textilom zdobeným čipkami a korálikmi.

Verím, že naši nasledovníci – deviatci – aj o rok vymyslia niečo originálne, čím túto aktivitu spestria.

Daniela Sahuľová, 9.A

Veselý MDD s vitamínmi

Vitamíny počas oslavy

Deň detí – sviatok, na ktorý sa v škole veľmi tešíme.

Po prvé je to preto, lebo sa, samozrejme, neučíme a po druhé, lebo na nás čakajú rôzne aktivity. Tento rok sa naša škola zapojila

do programu Školské ovocie, ktorého cieľom je zvýšiť záujem detí o konzumáciu ovocia či zeleniny.

Takže oslavu MDD sme začali tým, že sme si pochutnali na jablčku a džúse. Posilnení vitamínmi sme sa potom

Ochutnávka ovocia v rámci programu Školské ovocie

Prípravili sme pre Vás ochutnávku ovocia ako jednu zo spravidelných vzdelávacích aktivít „Školského programu 2022/2023“.

Cieľom tohto podporného projektu je zvýšiť záujem o konzumáciu ovocia či zeleniny. Zároveň slúžiť vzdelávacie účely a ich zdieľať. Týmto akciovou obdobou by najľahšie priblížil školský program Environmentálnej inície s finančnou pomocou EÚ a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

...piatáci na prechádzke pri Titusovi...

vrhli na opekačku, hry či turistiku, podľa toho, čo si ktorá trieda vybrala.
Martina Vonšáková, 5.B

...pokazený bicykel treba opraviť...

ROZLÚČILI SME SA, PRIVÍTALI SME

1.A, tr. učiteľka Marcela Fernézová

1.B, tr. učiteľka Veronika Polťáková

Školský rok 2023/24 otvorila naša nová pani riaditeľka Mgr. Katarína Maslaňáková slovami:

„Moji milí žiaci, kytica z jedného kvetu nebude. Tak je to aj s našou školou. Ak chceme mať školu bohatú a pestrú, každý by mal prispieť „svojím kvetom“ a priložiť ruku k dielu.“

Vľavo nová pani zástupkyňa Mgr. Lubomíra Nováková, vpravo duchovný otec farnosti P. Ondáš, pán P. Kolčák – člen rady školy a starosta obce Lubomír Piták.

9.A

Cesta k muzikálu

Takto sa volal výchovný koncert, ktorý mal žiakom ukázať, ako vznikol muzikál.

Umelci z Bratislavy zo spoločnosti Cultura Humana ukázkami a slovne predstavil jeden z najpopulárnejších hudobno-dramatických žánrov súčasnosti.

Deti sa oboznámili s černošským

Umelci z Bratislavy nám priblížili, ako vznikol muzikál

spirituálom, džezom, šansónom, sing-spielom a operetou, ktoré vznikú

muzikálu predchádzali. Program bol zostavený z najznámejších piesní a duet, vtipne a poučne bol poprepájaný sprievodným slovom účinkujúcich.

Žiaci tak zistili, že tzv. klasická a populárna hudba nemajú tak ďaleko od seba, ako by sa zdalo. Sú si veľmi blízke, majú spoločný základ, navzájom sa prelínajú a ovplyvňujú.

Martina Vonšáková, 5.B

Naše NAJ...

Aj v tomto školskom roku chceme pokračovať s našou rubrikou o zaujímavých obyvateľoch našej obce, ktorí prepadli zberateľskej vášni a venujú sa zbieraniu a zveľaďovaniu rozličných predmetov. V jesennom úsmevne vám chceme predstaviť pána Jána Vojtaššáka, ktorý zbiera hlavne pivové poháre ale aj podpivníky, otvárače, vrchnáčky... všetko, čo sa spája s pivom. Tomuto koníčku sa venuje viac ako dvadsať rokov. O jeho záľube nám napísala jeho dcéra Alžbetka. Tá je tiež vášnivou zberateľkou. Zbiera rôzne minerály. No o nej zas v budúcom čísle. **-red-**

Môj ocino je veľký fanúšik piva. Zbiera rôzne predmety, ktoré sa ho týkajú. Do jeho zbierky patria: pivové poháre, perá, podpivníky, otvárací, magnetky, 5 litrové pivové sudy. Má najväčšiu zbierku pivových pohárov na Orave. Zbiera hlavne slovenské poháre, no má aj cudzokrajné. V jeho zbierke je okolo 750 pohárov. Má ich vystavené v jednej miestnosti v poličkách. Asi dvakrát do roka ich všetky umýva. Je to naozaj fuška a chce to veľa opatrnosti, aby

sa niektorý nerozbil. Zúčastňuje sa rôznych pivových búr, kde si kupuje a vymieňa poháre s inými vášnivými zberateľmi. V jeho zbierke môžete nájsť aj rôzne netradičné poháre. To sú napríklad poháre zo zaniknutých pivovarov, napríklad Oravar. V zbierke má aj 50-ročné poháre. Niektoré majú zberateľskú hodnotu viac ako 80 eur. Mnohé pochádzajú rôznych častí sveta, napríklad Austrálie, Ameriky. Zbieraniu pohárov sa venuje 25 rokov. S pivom začal ako študent pri rozvoze piva. Odlepoval etikety z fliaš, ktoré si odkladal. A keď sa vyskytli poháre s logom pivovaru, začal ich zbierať. Poháre sú podľa pivovarov zoradené v poličkách. Na Slovensku je asi okolo sto malých pivovarov. Skoro

Pohárom je venovaná celá podkrovná izba

každý pivovar vydáva darčkové balenia piva s pohárom. A to je pre ocka príležitosť, ako pohár získať. Kto by mal záujem o výmenu pohárov, kontaktujte sa s mojim ockom. Bude rád, že si môže s niekým vymeniť skúsenosti.

Alžbeta Vojtaššáková, 5.A

MEDOVKA LEKÁRSKA

MELISSA OFFICINALIS

Rastlina zahradách
 Plodí na si naj čaj upokojujúce
 ústny a posiluje žalúdok
 Je dobrá na spánok, pri
 nachladnutí, bolesti a
 ochorení srdca
 Vyrábajú na si naj sirupy,
 limonády a čaj

Alica Pindjaková

PŮPAVA LEKÁRSKA

TARAXACUM OFFICINALE

Rastie na lukách
 potulkových záhradách
 Božíva sa používa
 ľahšie cukrovky, plácky
 a posiluje imunitný
 systém a mádeku

Zlúčkový koreň
 listy aj kvety

I. HERBÁR – liečivé rastliny a byliny**ALCHEMILKA OBYČAJNÁ**

ALCHEMILLA VULGARIS

Rastie na vlhkých
 porastoch, medzi
 pokosmi, na
 slnečnom mieste
 Pomáha zastaviť
 krvácanie, pomáha
 a hojakách, angína,
 laryngitída. Je vhodná
 na čaj, kúpele, obklady,
 naparovanie, tinktúra.

ZÁDUŠNÍK BREČTANOVITÝ

GLECHOMA HEDERACEA

Rastie na vlhkých
 lukách, medziach, medzi
 plácky, na okrajoch mýrie
 Božíva sa pri chudobných
 dýchacích cievach,
 kachexii, žalúdka,
 nevoznápal
 močových ciest
 Telo byliny sa využíva
 aj ako korenia v
 kuchyni.

Anton Grižák, 4.B

Karin Mlynarčíková, 4.B

Óda na ružu

Ó, ruža, ty kvietok čarovný.
 Kráľovná medzi kvetmi.
 Ty všade svojou krásou si známa,
 obdivuje ťa i moja mama.
 Vznešená zdoňa každej záhrady,
 v ľudoch vyvolávaš dobré nálady.
 Od jari až do jesene
 týčiš sa tam vznešene.
 Ľuďom život spríjemňuješ,
 leto najviac miluješ.
 Na slnku svoju krásu ukázať vieš,
 večer, ten ťa zatvorí a ty krásne
 bdiíš.

Symbol lásky, krásy, múza
 umelcov.

vieš však človeka pichnúť
 do palcov.

Chrániš sa trnami ostrými,
 schovávaš ich pod listami svojimi.

Každé ráno ti ranná rosa hlávku
 pokropí

a Slnko ich svojimi lúčmi späť
 uchopí.

Sprevádzaš na potulkách
 milencov,

no si aj súčasťou pohrebných
 vencov.

**Jana Chudiaková, 9.A,
 2. miesto v literárnej súťaži
 Detský literárny Majáček, poézia**

Óda na včely

Včielky, vy dokonalé stvorenia,
 chránite tento svet od zahubenia.
 Bez vás by tu života nebolo,
 každý vie, čo by sa s ním stalo.
 Vy lekárky zo sveta prírody,
 dávate prírode druhé životy.
 Ten váš lahodný sladký med,
 božskou chuťou láka hneď.

Kráľovkami ste medzi hmyzom,
 zdravie totiž prinášate ľuďom.

Vynikáte svojou usilovnosťou,
 pracujete s veľkou radosťou.

Človek, tvor často lenivý,

i napriek tomu, že je tvorivý,
 aj Božích darov dostal dostatok
 všetko necháva naostatok.

Často márne talenty svoje
 a naplno nič z nich nevyužije.

A hľa, toto malé stvorenie,
 z kvetu na kvet sa ženie,
 aby obetavou prácou ukázalo,
 ako naplno pre druhých žilo.

**Aneta Biľaková 9. A,
 Cena poroty v literárnej súťaži
 Detský literárny Majáček, poézia**

Anton Grižák, 4. B

Tri domovy

Som veľmi šťastným človekom. Je to nielen preto, že som zdravá, mám priateľov, súrodencov a rodičov, ale aj preto, že mám tri domovy.

Za moje domovy nepovažujem len miestnosti v budovách, ktorými prechádzam svojim doterajším životom. Moje domovy tvoria osoby, ktoré milujem. Sú to ľudia môjmu srdiečku najbližší. Sú to tí, ktorí ma prijímajú takú, aká som, no na druhej strane ma jemne a nežne pretvárajú a formujú do dokonalosti. Mnohí z nich sú odvážnejší a trpezlivejší ako ja sama. Pretože to ja potrebujem – trpezlivosť a odvalu. Moje domovy majú veľa ďalších vlastností. Ale poďme pekne poporiadku.

Môj prvý domov tvoria rodičia a súrodenci. Sú to osoby, ktoré ma učia nebrať život až tak vážne. Učia ma milovať ľudí presne takých, akí sú. Učia ma neodcuďiť niekoho na základe toho, čo som o ňom počula. Milujú ma aj napriek mojej tvrdohlavosti a iným nedokonalostiam, ktoré sa vo mne skrývajú. Niekedy ich všetkých z mojej netrpezlivosti a tvrdohlavosti bolí hlava. Hovoria mi, že ich mám počúvať, pretože už vedia, ako to bolo, keď oni sami boli mladí. Ale viete čo? Ja si aj tak urobím po svojom. Povedzme si úprimne, každý bol v mojom veku. Často

si urobil veci podľa seba. Niekedy vyšli podľa očakávania a predstáv, niekedy zas podpriemerne. Ja mám však to šťastie, že aj keď sa moje očakávania nenaplnia, môžem prísť k mojim najbližším ako márnотratná dcéra a oni ma bez výčitiek prijmu. Môžem plakať, rozprávať a oni ma budú počúvať. Myslím, že práve to, že ma nezasypú kopou výčitiek, mi pomáha uvedomiť si svoju tvrdohlavosť a poučiť sa z neúspechu. Dodajú mi odvalu, aby som nerezignovala a pracovala na svojom šťastí ďalej.

Milujem sviatky. Tie sa vždy snažíme tráviť spolu. Aj keď sú moji súrodenci odo mňa starší a sú počas roka rozlietani po svete, vtedy sa vždy spolu stretne. Rozhovorom nie je konca. Spoločne spomíname na rodinné dovolenky, výlety a na to, čo sme vyparátili, keď sme boli malí. Práve počas takých posedení sa rodičia dozvedia, kto rozbil vázu po prababičke, kto stál za potopou v kúpeľni, kto krmil sliepky kriedami... My sme totiž už ako malí vedeli držať spolu a neprezradiť huncútstva toho druhého. Na takýchto posedeniach sú často aj moji starí rodičia. A práve tí tvoria môj druhý domov.

Vôňa ich čajíka a sladkého pečiva upečeného mojou starkou ma bude sprevádzať počas celého života. Keď som chodila do škôlky, každé ráno som sa u nich zastavila na tieto raňajky. Poobede, keď som sa z nej vracala, som sa u nich zastavila zas,

Dar pre človeka

*Stvoriteľ, tvoja moc je prevelká.
Svedčia o tom rieky, moria, kopce
i pohoria,
slnko krásne, mesiac, hviezdy
i obloha anjelská.
Nádherné sú i tie hmlisté jesenné
údolia.*

*Ó, tá naša krásna mocná príroda,
človek ju od Teba dostal darom,
všetko to nebeské, čo v nej zbadá,
stáva sa pre neho pozemským
rajom.*

*Áno, stvoril si aj človeka.
Ten však nie vždy je tvárou
Tvojou.
Pýcha, zloba, neposlušnosť je
v ňom odveká,
To preto, že si ho obdaril
slobodnou vôľou.*

*Často nespráva sa zodpovedne,
drancuje, hubí, vojnám velí.
Pod jeho rukami svet vädne.
Kto svetu všetky tie rany scelí?*

*Len ten, čo škody vôkol spáchal,
Len ten, môže ich zodpovedne
napraviť.
Skazu a drancovanie kiezby
zanechal
a ukázal potomkom, ako treba
správne žiť.*

**Aneta Pindjaková, 9. A,
3. miesto v literárnej súťaži
Detský literárny Majáčik, poézia**

aby som si zahrala s dedkom pexeso. Najviac som milovala pexeso s koníkmi a s inými zvieratkami z domácej farmy. Niekedy som ho musela dlho presvedčať, aby pristúpil na moje podmienky. No vždy som vedela, že jeho presvedčím. S babkinou tvrdohlavosťou, ktorú som zjavne zdedila po nej, však „nie“ naozaj znamenalo a znamená „nie“.

Teraz sú už dedko s babkou starší a nevládzu toľko, ako pred desiatimi rokmi. Rada im chodím pomáhať. Čo to som sa od nich aj priučila. Babka ma naučila upiecť bábovku, poradiť, ako vyleštiť okná, vysvetlila mi postup pri žehlení košiel. Ešte stále však vládzu chodiť do prírody. Oni boli práve tí prví, ktorí ma naučili láske k prírode a ku zvieratám. Spolu chodíme na čučoriedky, z ktorých »

» spoločne varíme výborný džem. Zbierame bylinky na čajíky. Starkí snáď poznajú všetky. O každej hneď špustia výklad, na akú chorobu je vhodná, čo z nej zbierať, ako ju využiť. Nesmiem zabudnúť ani na dedovo hubárčenie. Už ráno, tesne pred svitaním, ma príde zobudiť, aby sme vyrazili na dubáky. Domov sa vraciame s plnými košíkmi. Spolu ich potom vytriedime, očistíme a dáme sušiť alebo uvaríme výbornú polievku. Starkí sú láskaví, vlúdni, obetaví, trpezliví. Modlím sa každý deň za to, aby tu boli čo najdlhšie. Teším sa, že mi vytvárajú druhý domov. Domov, do ktorého sa vždy rada vraciam, na ktorý sa teším, domov, v ktorom som doma.

Môj posledný tretí domov tvorí škola a spolužiaci. Áno, čítate dobre, škola a spolužiaci. Niektorí moji rovesníci z iných škôl by povedali, že to nemám v hlave v poriadku. Ale ja sa do školy naozaj teším. Spolu so spolužiakmi sme naozaj dobrý tím. Dokážeme si pomôcť, poradiť, povysťrajame kadejaké huncústvo. Samozrejme, v rámci školského poriadku. Sme spolu už deväť rokov a lúčenie bude naozaj ťažké. Poznáme sa veľmi dobre a vieme, čo, kedy, ako, kto povie, ako bude reagovať. Neprejde deň, aby sme sa nad niečím nezasmiali a nezabavili. Spolu trávime

Žaneta Grižáková

aj svoj voľný čas. V našej triede vznikajú kamarátstva, priateľstvá i prvé lásky. Chodíme na výlety, opekačky či len tak von. Vzťahy nám nenalomila ani corona, keď sme museli byť doma a učiť sa online. Ešteže existuje technika, na ktorej sme vtedy boli zdravo závislí, aby sme mohli byť spolu!

Dovolím si tvrdiť, že k tomuto zdravému vzťahu medzi nami dopomáhajú aj naši učitelia. Sú naozaj skvelí. Nesnažia sa nás naučiť len poučky, ale nás aj vychovávajú. S rodičovskou

prisnosťou a zároveň nehou sa z nás snažia vychovať empatické bytosti, ktoré sa majú radi navzájom, rešpektujú sa, dokážu si pomôcť.

Škola a spolužiaci síce nebola miestom, kde sme bývali, ale bola miestom, kde sme si navzájom rozumeli. Preto verím, že keď sa skončí deviaty ročník a my budeme prijatí na stredné školy, naše cesty sa nerozídu.

Jana Luscoňová, 9.A

1. miesto v literárnej súťaži **Detský literárny Majáčik**, próza

HRÁDOK

Kedysi dávno, keď ešte ľudia verili v zázraky, stál v dedinke Sihelné nevelký hrad. Navonok pôsobil úboho. Kamenné múry sa mu začali rozpadávať a po streche už nebolo ani stopy. Ľudia sa báli k nemu čo i len priblížiť, pretože sa o ňom šírili rôzne povesti. Ľudia si však podľa jednej starej povesti rozprávali, že v hradných pozostatkoch je ukrytý poklad, ktorý dokáže nájsť iba človek so skutočne čistým srdcom. Počas rokov sa ho vydalo hľadať desiatky mužov, žien i pochabých detí. Nikto z nich sa však domov nikdy nevrátil.

Čas plynul a z kedysi veľkolepej stavby ostali už len holé hradby. Dedinčania, ktorí si tieto udalosti pamätali, dávno pomreli a ich deti príbehy starých mám považovali len za trápne rozprávky. Teda až na jedného. Ján, najmladší z kováčovských synov,

chlapec nízkeho vzrastu s nebesky modrými očami sa rozhodol ukázať obyvateľom, že starí ľudia netárajú len tak do vetra a bez neho sa ani lístok nepohne.

Raz v noci si zbalil do látkovej plachietky sedem lekvárových buchiet, do vrečka si vložil malý ostrý nožík a potichučky sa vytratil z chalúčky. Šiel rovno smerom k hradu. Bol plný odhodlania, že on poklad určite nájde. Medzi kamennými múrmi blúdil hodiny. Nevzdával sa. Posilnil sa buchtami a pátral po mieste, ktoré by naznačovalo miesto pokladu. Napokon sa mu podarilo nájsť vchod zarastený popínavými kríkmi. Hlas v jeho vnútri mu hovoril, že to je to miesto. Naozaj to dokázal? Plný zvedavosti vytiahol nožík, ktorým posekal rastúce kry, otvoril drevené dvere a ocitol sa v tmavej miestnosti. Cítil sa ako slepý, jeho oči si ani po chvíli nedokázali privyknuť na hustú tmú. Unavený sa v rohu miestnosti skrútil

do kľbka a rozplakal sa. Slzy sa mu kotúlali po tvári a kropili čiernu zem. Bolo jeho úsilie zbytočné, naozaj sú reči o poklade iba táraniny? Zrazu sa však podlaha zatriasla a Ján sa ocitol v miestnosti plnej zlata.

Chlapec s čistým srdcom a dobrými úmyslami našiel to, čo hľadal. Ako to bolo ďalej nie je isté. Jedni vravia, že časť pokladu mládenec rozdal chudobným, druhí zas, že aj s pokladom z dediny odišiel a viac sa nevrátil...Koniec príbehu sa rokmi menil a najsť ten skutočný by asi bolo ako hľadať ihlu v kope sena.

Jedno však vieme. Hrad sa rokmi úplne rozpadol, zostala po ňom len kopa kamenia a bývalé hradby obrástli stromy a kríky, no toto miesto ľudia stále volajú Hrádok.

Alžbeta Romaňáková, 9.A,

1. miesto v literárnej súťaži **Detský literárny Majáčik**, miestna povest

Aneta Chudiaková

TRI BODLIAKY V ERBE

a všade naokolo bolo veľa kosodreviny. Dostať sa cez ne nebolo ľahké, no za pomoci priateľov a známych vyklčovali aj tie najnepoddajnejšie porasty. Po týždňoch ťažkej práce si všetci svorne posadali a spokojne oddechovali. Zvuky prírody tu boli prekrásne, slnko svietilo a mnohí túžiaci po novom domove sa do tohto miesta zamilovali natoľko, že si tu z vypílených stromov postavili domy a nastahovali sa do nich. Vytvorili maličkú osadu, ktorej dali meno Silné. Názov vznikol podľa mocných stromov, ktoré silno rástli a oni ich museli svojimi silnými rukami odstrániť a vynaložili na to veľa svojich síl.

Aj keď dedinka bola krásna, ľudia tu žili v biede a chudobe. Veľa sa narobili na poliach a často boli roky neúrodné. Keď sa už obyvateľom začalo ako tak dariť, navštívila ich povodeň, ktorá vtopila domčeky a zničila časť úrody. Ľudia sa však nevzdávali. Po búrke sa vyčasillo, začalo svietiť slnko a obyvateľia, aj keď zúfalí so slzami na krajíčku, začali zachraňovať, čo voda neodplavila preč. Pomáhali starí i malí.

Pre pár menších detí sa však robota zdala prídlhá a nenápadne odbehli

do lesa. Po krátkej naháňačke sa zrazu ocitli na malej lúke. Neobyčajnej. Nerástli tam totiž bežné kvety ako púpavy, zvončeky, ale tri veľké mohutné bodliaky. Boli nádherne rozkvitnuté a svojim jasom oslepovali detské oči. Deti nič podobné a tak krásne v živote ešte nevideli, preto sa rozutekali do dediny, aby sa dospelejším svojím objavom pochválili. Tí zmorení páľavou a únavou najprv ratolesti karhali, že si vymýšľajú a nechce sa im pracovať. Na ich veľké prosenie však opustili prácu a išli pozrieť tú vzácnosť, čo rastie za lesom na lúke. A vzácnosť to bola naozaj veľká! Bodliaky totiž boli celé zo zlata.

Bol to Boží zázrak, ktorý pomohol ľuďom zachrániť dedinu. Bodliaky draho predali a vybudovali, čo bolo zničené, ba postavili i ďalšie nové obydlia a z malej dedinky sa stala veľká prosperujúca obec, ktorej názov sa postupne zmenil na Sihelné. A bodliaky, tie si našli miesto v ich erbe.

**Natália Vnenčáková, 9.A,
3. miesto v literárnej súťaži
Detský literárny Majáček, miestna
povešť**

ZAMÝŠĽALI SME SA:

Ako nestratiť kamarátov – žiaci 6.A

Hovorí sa: „V núdzi poznáš priateľa“. Dobrý priateľ je to najlepšie, čo v živote môžeme mať. Okrem toho, že stojí pri nás v ťažkých časoch, pozná nás najlepšie. Vie nám poradiť, usmeriť nás, je pre nás bútlavou vrbou. A práve preto je dôležité mať dobré priateľské vzťahy a „utužovať ich“. Aby sme priateľa nestratili, musíme sa navzájom tolerovať, rešpektovať, nezabúdať na drobnosti, maličké pozornosti. Niekedy to môže byť len malý kompliment, inokedy čokoládka či iná drobnosť.

Priateľstvo je založené na dôvere, ktorá by sa nemala narušiť ani rozdielnymi názormi. Treba sa spolu rozprávať a akceptovať názory toho druhého.

Ester Brandysová

V živote človeka je veľmi dôležité nebyť sám. Každý z nás potrebuje

aspoň jedného kamaráta. Ak ho nechceme stratiť, musíme byť k sebe milí, dobrí a predovšetkým úprimní.

Pre kamaráta si musíme vždy nájsť čas a dostatočne sa mu venovať, robiť mu radosť a komunikovať s ním o problémoch – svojich aj jeho. Vždy ho vypočuť, dopriať mu pocit, že pri ňom stojíme v dobrom i v zlom. Byť úprimný. Hovoriť pravdu. Nevymýšľať si. Vážiť si jeden druhého navzájom.

Sandra Skurčáková

Priateľ je človek, na ktorého sa môžem vždy spoľahnúť. Kdesi som čítal, že priateľstvo je ako víno – čím je staršie, tým je lepšie. Buduje sa veľmi dlhý čas. Dobrý priateľ pri mne bude stáť v zlých chvíľach a pozná ma možno lepšie, ako sa poznám ja sám. Môžem sa mu so všetkým zdôveriť. Je to skutočný kamarát. Nie človek, s ktorým si píšem na sociálnych sieťach. Je to

človek, s ktorým trávim svoj voľný čas, podá mi pomocnú ruku, keď ju najviac potrebujem.

Základom takého vzťahu je byť priateľovi k dispozícii vždy, keď sa potrebuje porozprávať alebo s niečím poradiť. V zlom období ostane kamarát kamarátom.

Marek Klušák

Najprv musíte kamarátov MAŤ, aby ste ich mohli stratiť. Kamaráta môžete ľahko stratiť tak, že sa s ním budete často hádať. Kto nechce prísť o priateľov, musí sa s nimi často stretávať, veľa sa spolu rozprávať a hrať hry. Treba sa navzájom o seba zaujímať, zdieľať spolu radosť aj problémy.

Keď je priateľ v problémoch, pomôcť mu a nenechať ho v nich samého. V našom veku by sme sa predovšetkým mali spolu učiť a tráviť spolu voľný čas.

Adam Ferneza

Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko Keby som bola orlom

Vysoké majestátné Tatry, vlniace sa vody Dunaja, Váhu, Hrona a ich prítokov, farebné lúky... to všetko by som videla, keby som bola orlom z básne Janka Kráľa. Vyletela by som ponad zem vysoko a užívala si tú nádhernú slovenskú krajinu. Letela by som ponad rovné polia poznačené krvou a potom našich predkov. Oddýchla by som si na vežiach a hradbách mocných hradov a zámokov a načúvala, ako šepkajú o nezlomnej odvahe predkov na ceste za slobodou.

Zastavila by som sa na hrobe Ludovíta Štúra a po tichej modlitbe by som mu porozprávala o tom, ako si už tridsať rokov užívame slobodu samostatnej Slovenskej republiky, rozprávame a píšeme po slovensky. Slovenčina je pre mňa krásny jazyk a mám ho rada. Poďakovala by som jemu a jeho druhom za to, že sa nebáli bojovať za náš národ slovom i skutkami. S radosťou by som sa mu pochválila, ako sa o nich v škole učíme a z ich básní sa stali nadčasové kúsok, ktoré majú čo povedať aj dnešnému mladému človeku. Veď taká báseň Morho! sa stala rapovým hitom a Marína je dnes najdlhšia lúbostná báseň na svete. Spomenula by som mu aj Maticu slovenskú, za ktorej zrodom stáli, a zhodnotila, ako plnohodnotne funguje. Pochválila by som sa, že tam chodievame aj na exkurzie.

Cestou do rodného hniezda by som si oddýchla na oblôčku nejakej detskej izby. Podriemala by som pri rozprávke Dobšinského, ktorú číta mamka svojej dcére. Potom rýchlosťou draka a s pocitom, že dobro vždy zvíťazí šup na moju rodnú Oravu. Tam by som párkrát zakrúžila nad Oravskou priehradou. Miestom, kde bola kedysi Slanica, rodné miesto Antona Bernoláka a z celej sily zakričala: „**Ďakujem, že tu môžem žiť!**“

Mária Maslaňáková, 9.A Cena poroty v celoslovenskej súťaži Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko

Myslím si, že návod na to, ako neštratiť kamarátov neexistuje. Do života nám príde mnoho ľudí, ale iba málokto zostane navždy. Každý jeden, kto do nášho života vstúpi, nám niečo dá, niečo v nás zanechá. Tí moji Naj kamaráti ma dennodenne inšpirujú, vždy ma vypočujú, ukazujú mi, ako môže byť život lepší, dávajú mi cenné rady, tipy, dávajú mi kúsok zo seba. Tí moji sú absolútne nesebeckí, dali by mi aj to posledné, čo majú. Viem, že ak budem potrebovať ja, vrátia mi to. O vzťahy sa treba starať a my sa staráme – stretávame sa spolu, rozprávame sa, chodievame spolu zo školy, zabávame sa spolu. Čas strávený spolu s nimi je pre mňa čerešničkou na torte.

Marián Padušňák

Kamarátstvo je cit, ktorý znamená pre človeka veľmi veľa. Ani si nevedomujeme, ako potrebujeme mať pri sebe človeka, ktorému by sme sa vyrozprávali, zverili mu svoje tajomstvá. Vraj platí, že máme radi tých, pre ktorých sme sami atraktívni, ktorí nám to dávajú najavo, hovoria nám

milé veci, hodnotia nás pozitívne. Prehnaná kritickosť kamarátstvo rozbíja. Určite všetci dáme prednosť úprimným, milým, inteligentným ľuďom. Kamaráti si rozumejú vtedy, ak majú niečo spoločné, ak spoločne zdieľajú svoje názory. Kamarát je zdrojom šťastia a nestratíme ho, ak mu poskytneme pocit opory a dôvery.

Natália Rusnáková

Agáta a Nela

Óda na knihy

Ó, vy knihy nádherné,
bez vás by bolo všetko stratené.
S vami čas rýchlo beží.
Čítam, snívam, predstavujem si...
Ó, vy dvere do sveta iného,
nového a jedinečného.
Cestujem si, kam len chcem,
v predstavách navštívim inú zem.

Keď sa do vás začítam, tak viem,
že sa na zámku či v záhrade
ocitnem.
Strávim čas pri mori i v lese,
kam ma len fantázia zanesie.

Ó, vy okná do ľudských duší,
srdce mi pri čítaní vášnivo búši.
Lásku, bolesť, radosť či hnev,
vďaka vám to všetko zažijem.

Poviedky a rozprávky,
romány či detektívky
do života dajú veľa
poučia každého čitateľa.

**Natália Vnenčáková, 9.A,
2. miesto v literárnej súťaži
Detský literárny Majáčik, poézia**

Nadáný Blažej a jeho tvorba

V apríli našu školskú chodbu zdobili obrazy prevažne s náboženskou tematikou. Za ich zrodom bol náš bývalý žiak, rodák Blažej Sivoň. O svojej tvorbe porozprával pre TV LUX, ktorá nás navštívila a pozvanie prijal aj medzi nás deviatakov, aby nám na hodine slovenčiny odpovedal na zvedavé otázky a my sme si tak mohli overiť svoje zručnosti pri tvorbe interview.

Čo vás priviedlo k malovaniu? V akom veku ste začali?

• Kreslil som si už od malička, ale maľovať som začal asi v druhom ročníku na strednej škole. Pán Boh mi dal túžbu maľovať, robí to veľkú radosť mne a aj iným. Naplňa ma to, posúva ma to vpred.

Maľovať ste sa naučili sám alebo ste chodili na nejakú umeleckú školu?

• Učil som sa sám, do umeleckej školy som nechodil. Výtvarnú som neštudoval ani na strednej škole, chodil som na Lesnícku školu do Tvrdošína.

Začiatky boli ťažké. Otec mi dal také všelijaké plátno, pripevnil ho klincami na dosku a tak som v jeho dielni maľoval. Boli to také všelijaké obrazy, ktorými sa veľmi nechválím.

Máte nejaké vzory, ku komu vzhliadate?

• Mojimi obľúbenými umelcami sú Viktor Yushkevich a Akiane Kramarik, ktorá maľuje na základe vízií.

Aký motív najradšej maľujete, odkiaľ čerpáte inšpiráciu?

• Inšpiráciu zbieram na internete. Najradšej maľujem Pána Ježiša, Máriu a prírodu.

Zátišia ma veľmi neoslovili. Namaľoval som len jedno zviera – tigra – mohli ste ho vidieť aj na hlavnej chodbe.

Máte pri malovaní nejakú rutinu?

• Pripravím si niečo na pitie, kávu alebo čaj. Potom sa pomodlím a poprosím o požehnanie plátna, štetcov, farieb a všetkých mojich zmyslov.

Aké farby využívate pri svojej tvorbe, ktoré odtiene máte najradšej?

• Používam akrylové farby na vodnej báze. Olejové mi nevyhovujú. Mám rád všetky odtiene farieb, ale svoje obrazy chcem mať pestrofarebné. Maľujem na plátno, náčrt si robím ceruzkou.

Na aký svoj obraz ste najviac hrdý?

• Som hrdý na všetky svoje obrazy, ale ak by som si mal vybrať, bol by to asi Archanjel Michal a Panna Mária Guadalupská. Obraz sa nachádza

Blažejova výstava na hlavnej chodbe

na chirurgii v Trstenej. Daroval som im ho, keď som mal úraz a tam ma dali dokopy.

Aký je váš momentálny cieľ, čo by ste chceli dokázať?

• Chcel by som po sebe niečo zanechať pre ďalšie generácie. Mojmým snom je dostať moje obrazy aj do zahraničia. Predávam ich tak, aby si ich mohol dovoliť každý.

Koľko obrazov ste namalovali, aký bol najväčší?

• Nevieam to presne, ale môže ich byť okolo päťdesiat. Najväčší obraz mal rozmer 150 x 100 centimetrov. Je to obraz Božieho milosrdenstva.

Máte aj iné záľuby?

• Áno, hrám na heligonku.

Stretli ste sa už aj s kritikou?

• Áno, hlavne na sociálnych sieťach. Vždy sa nájdu ľudia, ktorí vás budú kritizovať. Dôležité je nebrať si to k srdcu a robiť, to čo vás baví. A kritika vás môže posúvať ďalej.

Čo by ste odkázali ľuďom, ktorí by tiež chceli malovať ako vy?

• Nevzdávať sa hneď, keď to nepôjde, lebo začiatky bývajú vždy ťažké.

Ďakujem Blažejovi za čas a inšpirujúce slová, ktoré nám venoval. Veríme, že jeho práca bude pre mnohých našich žiakov podnetom k tejto krásnej umeleckej činnosti.

Prajeme mu na záver veľa tvorivých síl a nápadov pri maľovaní.

**Aneta, Alžbeta,
Barbora, Natália, 9.A**

Blažej medzi deviatakmi

Výsledky merania NO₂

V minulom čísle nášho časopisu sme vás informovali, že naši deviataci sa zapojili do projektu LIFE IP – zlepšenie kvality ovzdušia, v ktorom sa merala miera znečistenia ovzdušia oxidom dusičitým (NO₂), ktorý sa dostáva do ovzdušia z dopravy.

Merania uskutočňovali v okolí našej školy. V závere školského roka sa sme sa dozvedeli výsledky. Namieraná hodnota koncentrácie NO₂ predstavuje priemernú hodnotu

za celé sledované obdobie od otvorenia ochranného krytu trubičky až po jej zatvorenie, teda presne 31 dní, počas januára a februára. Čím je väčší rozdiel hodnôt medzi červenou a zelenou

lokalitou, tým je väčší vplyv sledovaného zdroja znečisťovania, ktorým je v tomto prípade doprava.

Hlavným cieľom tohto merania bolo poukázať na problém „rodičovského taxi“.

Vozenie detí autom až pred vchod do školy zvyšuje koncentráciu znečisťujúcich látok v okolí školy, čím ohrozuje zdravie a v neposlednom rade aj bezpečnosť detí. **-red-**

Lokalita umiestnenia trubičiek

Trubička č. 1 Pred školou – miesto bezprostrednej blízkosti cestnej komunikácie (**červená zóna**)
Trubička č. 2 Pred školou (**červená zóna**) – kontrolná trubička
Trubička č. 3 Za školou/na školskom dvore – miesto mimo cestnej komunikácie (**zelená zóna**)

Koncentrácia NO₂ v µg/m³µ

9,5

9,4

6,8

Rozdiel medzi koncentráciou NO₂ nameranou v červenej zóne a zelenej zóne

39,71%

Mária Stašová

Ema Genšňáková

Alžbeta Vojtášková

Osemsmerovka

P	R	Á	Z	D	N	I	N	Y	N	I	V	O	N	Š
O	P	A	Ľ	O	V	A	C	Í	K	R	É	M	U	Ž
P	K	J	N	V	R	A	K	Ô	Š	Á	L	U	G	T
O	K	O	Ú	O	O	Í	O	L	A	D	Y	M	S	L
L	K	O	J	L	S	P	L	Á	Ž	I	Ž	U	L	A
U	O	O	T	E	L	N	E	Č	Í	O	G	Ž	A	K
D	K	S	L	N	I	E	Č	K	O	U	U	R	N	O
N	Č	T	L	K	M	D	A	H	A	M	E	A	I	M
I	I	R	V	A	O	E	E	Ň	P	Č	O	K	N	E
E	R	O	L	T	N	Ň	Ô	A	E	L	K	B	A	R
M	T	M	A	H	Á	K	O	V	E	Č	K	A	O	E
Y	V	Č	K	O	D	O	M	Č	E	K	R	B	L	Z
Š	R	E	Ľ	Á	A	N	I	L	Z	R	M	Z	!	E
K	A	K	Č	A	V	Á	P	S	E	R	P	Á	V	Ň
A	K	Č	A	M	D	R	E	V	O	D	O	M	A	K

Natália Mačincová, 4.A

Natália Mačincová, 4.A

Amanda Mazuráková, 4.A

PRÁZDNINY, DOVOLENKA, SLNIEČKO, LIMONÁDA, LETO, OPAĽOVACÍ KRÉM, POPOLUDNIE, LESÍK, RÁDIO, KVETY, OPEKAČKA, OHEŇ, VEČERA, OVEČKA, ZMRZLINA, TRIČKO, HAD, PLÁŽ, BABKA, DOMČEK, AUGUST, STROMČEK, PRESÁVAČKA, SLANINA, ŽULA, DYM, MUŽ, KRB, GULÁŠ, JÚL, JÚN, TLAKOMER, MYŠKA, HÁK, VLAK, NOVINY, ŽUMPA, ĽAD, DREVODOM, PÁV, MAK, OKO, MUŽ, MAČKA, KÔŠ, KÔŇ, REZEŇ, ČELO, VRAK, KRČ ŠKOLA KONČÍ LETO VOLÁ!